

സൂക്തിഹാരം

കവിതിലകൻ
ഒടുവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമനോൻ

വി. വി. പ്രസിദ്ധീകരണശാല,
തിരുവനന്തപുരം.

സൂക്തിഹാരം

കവിതിലകൻ
ഒടുവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമനോൻ

വി. വി. പ്രസിദ്ധീകരണശാല,
തിരുവനന്തപുരം.

പ്രസ്താവന

കവിതീലകൻ ഒടുവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ അവാർകൾ കല്പിപ്പുരണം, സ്കോന്ദപുരണം, രാമായണമഞ്ജരി മുതലായ അനേകം ശ്രേഷ്ഠഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭാഷയെ അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മഹാകവിയാണല്ലോ. അദ്ദേഹം ക്രൈസ്തവവേദഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആസ്സദമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു നൂതനകൃതിയാണ് സൂക്തിഹാരം. ഇതു സദാചാരപരമായ ഒരു കൃതിയാകയാൽ അക്ഷരാദ്യാസമുള്ള ഏവർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുത്തത്തക്കവണ്ണം അതിലുള്ള താഴെ ഭാഷയിലും വൃത്തങ്ങളിലുമാണു രചിച്ചിരിക്കുന്നു. തന്നെത്തന്നെ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമത്രെ. കവിതീലകൻ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ അവർകളുടെ കവികലാർദ്രമായ മാനസതീർത്ഥം വേദസംഹിതകളിലെ ഓരോ ഗംഭീരപ്രകൃതിഖണ്ഡങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ പ്രശാന്തനിർമ്മലമായി നിരർപ്പിച്ചും പ്രവഹിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ദർശനം എന്തൊരാനന്ദാനുഭവമാണു് ഉളവാക്കുന്നതെന്നു് ഇതിലെ ഓരോ അദ്ധ്യായവും വായനക്കാർക്കു വിശദമാക്കിപ്പൊഴുക്കുന്നു. ഇതിൽ ആകെ പന്ത്രണ്ടദ്ധ്യായങ്ങളുണ്ടുള്ളതു്. ഇവ ബഹുജനചിത്തങ്ങൾക്കു പോഷകങ്ങളായിത്തീരുമെന്നു പ്രത്യാശിക്കുന്നു.

പ്രസാധകന്മാർ

വിഷയാനുക്രമണിക

അദ്ധ്യായം	പുറം
1 മംഗളാശംസ	1
ചിത്രശാസനം	2
2 സ്വരക്ഷ	7
3 സൈന്യഭാഷണം	10
4 സഭാക്യങ്ങൾ	14
5 സദ്യശസ്ത്രം	25
6 ധർമ്മപദേശം	29
7 സങ്കീർത്തനം	37
8 ധർമ്മഗീത	41
9 ഇന്ദ്രശപഥിനി	43
10 പ്രസംഗോപദേശം	46
11 ധർമ്മശാസനം	72
12 സ്തോത്രം	79

സൂക്തിഹാരം

ഒന്നാമദ്ധ്യായം

മംഗളാശംസ

(അനുഷ്ടുപ്പ് വൃത്തം)
സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ ചരിച്ചാലേ
ജനം സഫലമായ് വരൂ;
സന്മനസ്സുകളായിട്ടിൽ
നമ്മെദൈവം തുണയ്ക്കുമേ.

വ്യക്തമായ് തന്റെ കണ്ണത്തിൽ
സൂക്തിഹാരം ധരിപ്പവൻ
യുക്തിമാധുർയ്സുസ്സഷ്ടി-
സൂക്തിമാനായ് ഭവീച്ചിടും.

ജാതിയും മതവും മറ്റും-
ഭേദബുദ്ധികളൊന്നുമേ
യാതൊന്നുമിതിലില്ലെന്ന-
ല്ലേതവർക്കുമിതുത്തമം.

ബാലികാബാലകന്മാരി-
മാലയെസ്സർവ്വകാലവും

മാലേശാതെ ധരിച്ചെന്നാ-
ലീലോകത്തിൽ സുഖംവരും.

കരുണാനിധിയാം ദൈവം
വരദാനൈകതപ്പരൻ
ശരണാഗതലോകങ്ങൾ-
ക്കരുളിം സുഖമെപ്പൊഴും.

പിതൃശാസനം

(രഘുമാതമത)

ശ്രദ്ധവച്ചു മമ ശാസനങ്ങളെ-
ബു.ലിയുള്ള മകനേ! ശ്രവിക്ക നീ
എന്നുമെൻ മൊഴിയെ വിന്യസിച്ചിടാ-
തുന്നിവയ്ക്കക മനസ്സിൽ നീ സദാ.

താതനാം മമ നിയോഗദാനു ചാ-
നേതിലും വലിയതെന്നചിന്തയാൽ
ആദരിച്ചതുവിധം നടക്കുവാൻ
നീ തുടങ്ങിടുക കൈതവംവിനാ.

ചിത്തവൃത്തികളിളക്കുമെന്നിയേ
നിത്യവും സങ്കലമെൻറ ശാസനം,
കാത്തുകൊൾവതിനുമാത്രമാക്കി നീ
പുത്ര! വാഴുകിലതോറവും ശുഭം.

ദീർഘജീവിതവുമുൾപ്രമോദവും
 സൌഖ്യവും ധരയിലേതുകാലവും
 -നീക്കമെന്നിയെ നിനക്കു ചേർക്കുവാൻ
 തക്കതാണു മമ വാക്കു നന്ദന!

വ്യഗ്രഭാവമൊരുലേശമേററിടാ-
 താഗ്രഹങ്ങളെ നിനക്കു സർവ്വദാ
 സുഗ്രഹപ്പടി തരുന്നതാം മമാ-
 നുഗ്രഹം സുദൃഢമെന്നതോക്തീ.

പുത്ര! നിന്നുടെ മനസ്സു സൽകൃപാ-
 പാത്രമായ് വരികിലേററമുത്തമം
 മാത്രപോലുമകളുകുമാദയാ-
 സന്തു നീ വെടിയുവാൻ ശ്രമിക്കൊലാ.

വേണ്ടമട്ടു കരുണാരസം സദാ
 കണ്ഠഭാഗമതിൽ നീ ധരിക്കുകേടോ
 ചിത്തമാകയാരു താളിയോലയിൽ
 നിത്യമാമതിനെ നീ വരയ്ക്കണം.

ജീവകോടിയിലനല്ലമാ കൃപാ-
 ഭാവമിങ്ങിനെ നിനക്കുഭിക്കുകിൽ
 കൈവരും സുകൃതമെന്തുചൊൽവു ഞാൻ
 ദൈവസന്നിധിയിൽ മാന്യനായ്ത്തരും;

അത്രയല്ല ഭൂവി സർവ്വ മർത്യരും
 പുത്ര! നിന്നെ വളരെയ്ക്കുഴ്ത്തിടും

ചിത്രഭാനുവിനു തുല്യമായൊഴും
ഗാത്രശോഭ തവ ജാതമാസ്തുതഃ;

കീർത്തിയും സുദൃഢബുദ്ധിയും സുഖ-
സ്ഫൂർത്തിയും ജഗതി സാരവീക്ഷമേ
അർത്ഥരാശികളനേകഥാ നിന-
ക്കൊത്തപോലെ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടും.

നിത്യനായ പരമേശനെ ബുദ്ധോൻ
കൃത്യമായ് ഹൃദി നിനയ്ക്കു സർവ്വഭാ
ചിന്തവൃത്തികളശേഷമീശനിൽ
ചേർത്തുവാഴുകിൽ വരില്ല സങ്കടം.

വിശ്വസിച്ചു പദതാർ ഭജിക്കിലോ
ശാശ്വതം സുഖമണയ്ക്കുമീശപരൻ.
ഇതശ്വരസ്മതി വെടിഞ്ഞു മിത്ഥ്യയായ്
വിശ്വസിക്കരുതു തന്റെ ബുദ്ധിയെ.

നീയഹംമതിയൊടൊത്തു കേമനെ-
ന്നായഹോ ഹൃദി നിനച്ചു സർവ്വവും
ചെയ്യുവാനിഹ തുടങ്ങിയെങ്കിലോ
ധീയശേഷവുമകന്ന മുഖനാം.

ഭാവുകം തവ വരേണമെങ്കിലോ
ദൈവഭക്തിയൊടുക്രൂടവേ നഃദാ
ഭാവഭേദമിച്ഛലാതെ ഭക്തനായ്
മേവുകിൽ സകല സൗഖ്യവും വരും.

സർവ്വ മനസി ദൈവചിന്തപൂ-
 ണ്ടുന്ധിയിൽ തനയ! ധൈര്യപോകിലും,
 ദൈവമാവഴിനിനക്കു സർവ്വം
 കേവലം സരളമാക്കിവയ്ക്കുമേ.

ജ്ഞാനിയാണഹമനപ്പമെന്നു നീ
 മാനസേ തനയ! ചിന്തചെയ്തൊലാ.
 സ്ഥാനഭേദറിയാതെ മിത്സ്യയായ്
 ഹീനബുദ്ധികളഹംകരിച്ചിടും.

നീ പരാത്മകമഹേശഭീതിയാൽ
 പാപിയാകരുതു പുത്ര! ലേശവും
 ശ്രീ പരം തവ വളർത്തുമീശനെ
 സാപഭാവമതിലും നിനയ്ക്കോടോ!

സാവധാനനിലവിട്ടു പുത്ര! നീ
 ദൈവശിക്ഷയെ നിരാകരിക്കൊലാ.
 ദൈവമെത്ര കടുശിക്ഷയെങ്കിലും
 ഭാവുകത്തിനതു മുഖ്യഹേതുവാം.

ഉൾപ്രിയം പരമിയന്ന പുത്രനോ-
 ടപ്രിയം ജനകനാചരിക്കിലും,
 സുപ്രസന്നമുഖനായ്ഭവിച്ചിടാ-
 തപ്രിയം ജനകനോടു ചെയ്തൊലാ.

മക്കളോടിഹ പിതാക്കളെന്നപോൽ
 സൽക്രപാപു പരമേശ്വരൻ സദാ

ശിക്ഷനൽകകിലത്രം നിനക്കയേ!
രക്ഷയെന്നു കരുതിസ്സഹിക്കണം;

ഏതവന്നു പരമാത്മമായ സൽ-
ബോധമുള്ളിലുളവായ് വരുന്നതും
വാദമില്ലവനെ മാന്യനെന്നു ഞാൻ
മോദമാൻ പറയുന്നു നന്ദന!

സത്തിലുള്ളുണർവുവന്ന പൂരപ്പൻ
മർത്യനാ,ണിതരരൊക്കെ മൂഢരാം;
വിത്തലാഭമതിലും വിവേകസ-
ദപിത്തലാഭമധികം പ്രധാനമാം;

പൊന്നുവില്ലതിലുമേററവും മഹ-
ത്തൈന്നുതന്നെ പറയേണമായതും
മന്നിലാർക്കുമിതിനുള്ള മൂല്യമെ-
ന്നെന്നുചൊൽവാനു സാധ്യമല്ലെടോ!

കെന്തു കപ്രദപദാത്മമെന്നു നീ-
യേതിനെക്കരുതിടുന്നു നന്ദന!
വാദമില്ലതിലുമെത്രയോ മഹൽ-
സാധനം സുവിമലപ്രബോധമാം;

ജ്ഞാനവസ്തുവിനെഴുന്ന വാമമാം-
പാണിയിൽ ധനസുഖങ്ങൾ നല്ലതേ
അന്യമാകിയ വലംകരത്തിലായ്
നിന്നിടുന്നു ഖത ദീർഘജീവിതം.

ജ്ഞാനമേതവനു നിഷ്കളങ്കമായ്
മാനസത്തിലുളവായ് വരുന്നതും.
ദൈനതല്പരനവൻ സുരദ്രുമ-
സ്ഥാനമാന്ധികധന്യനായ് വരും.

ശക്രമവ്യസുരസഞ്ചയങ്ങളും
ചക്രവർത്തിയുമവന്നു കീഴിലാ.
ആർക്കുമായവനൊടൊപ്പമാകവാ-
നൊക്കുകില്ലതുവിധം മഹാനവൻ.

രണ്ടാമദ്ധ്യായം

സ്വപാക്ഷ

(കാകളി)

അല്ലയോ നന്ദന! നീ നിന്റെ ബന്ധുക്കൾ
ചൊല്ലുന്നതും കേട്ടവക്യം നീ നീതിലായ്
വല്ലതും ചൊല്ലാൻ തുടങ്ങുന്നതാകിലോ
വിലങ്കമാസ്തുതം സംശയമില്ലെടോ!
തന്നുടെ കാർയ്യങ്ങളൊന്നുമേ ചിന്തിയാ-
തന്യകാർയ്യങ്ങളിൽ കൈ കടത്തീടുകിൽ
നന്നായ് വരികയില്ലെന്നല്ല സങ്കടം
വന്നുചേർന്നീടും ധരിക്കയേ നന്ദന!
അന്യരക്ഷയ്ക്കായ് പറയുന്ന വാക്കുകൾ.
നിന്നുടെ രക്ഷയ്ക്കുതകുന്നതല്ലെടോ.

നീ നിന്റെ വാക്കാം കയറിനാൽ ബലനായ്
 താനേ വലഞ്ഞീടുമില്ലൊരു സംശയം.
 നിന്നുടെ രക്ഷയെച്ചിന്തിച്ചു ബന്ധുവിൻ
 മൂന്നിൽ പ്രവേശിച്ചു ചെയ്യുക വന്ദനം.
 പിന്നെപ്പലമട്ടുപേക്ഷിച്ചുമായവൻ
 തന്നിൽനിന്നും നീ വിമുക്തനായിടണം.
 അന്യകാർയാത്മമായ് ക്ലേശിച്ചിടും കാല-
 മെന്നു മുറക്കും വരികയില്ലൊക്കെടോ!
 കണ്ണമടച്ചു കിടക്കുന്നതാകിലും
 വന്നീടുകില്ല സുഖമായ നിദ്രയും
 പക്ഷികളേയും മൃഗങ്ങളേയും ചെന്നു
 ഭക്ഷണലോലുപനാകിയ വേടനും
 പാട്ടിലാക്കുംവിധം ബന്ധുക്കൾ നിന്നെയും
 പാട്ടിലാക്കീടുമേ വാക്കാം കയറിനാൽ.
 പ്രാണരക്ഷാത്മം മൃഗപക്ഷിജാലങ്ങൾ
 താനേ ശ്രമംചെയ്തു വ്യാധനിൽനിന്നഹോ
 വിട്ടുപോരുംവിധം നീ നിന്റെ ബന്ധുവിൻ
 പാട്ടിൽനിന്നും ക്ഷണം മോചിച്ചുകൊള്ളണം.
 അല്ലയോ നന്ദന! നീ മടിവിട്ടുടൻ
 ചെല്ലുകവേണമുറവിന്റെയന്തികേ.
 ഉല്ലാസമുൾക്കൊണ്ടതുകൾ ചെയ്തീടുന്ന-
 തെല്ലാം സമീക്ഷിക്കിൽ നീയുമുത്സാഹിയാം.
 ആരുമുറമ്പുകൾക്കില്ലൊരു രക്ഷക-
 നാരുമേ ശിക്ഷിപ്പതിന്നുമില്ലൊക്കെടോ!
 എങ്കിലുമായവ തെല്ലും മടിക്കാതെ
 തൻകാർച്ചമെല്ലാം ശരിക്കു ചെയ്യുന്നുതേ.

താനേ ശ്രമമെല്ലാ ഭക്ഷണം നേടുന്നു,
 വേനലാംകാലമുറമ്പുകളൊക്കെയും
 വർഷമാംകാലത്തുറമ്പുകൾ ഭക്ഷണ-
 മാരാഞ്ഞു ധാന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നിതു.
 ആലസ്യഭാവമശേഷവുംക്രൂടാതെ
 വേലമെയ്യുന്നൂ പിപീലികാസഞ്ചയം.
 ആയതുപോലവേ നീയും മടിവിട്ടു
 മായംവിനാചെയ്തിൽ നന്മയുണ്ടാകുമേ.
 അല്ലാതുറങ്ങിക്കിടന്നും മടിപിടി-
 ചെല്ലാസമയവും മുമ്മാതെപോക്കിയാൽ
 കള്ളനെപ്പോലവേ ദാരിദ്ര്യവും വന്നു
 വല്ലാതെ നിന്നെയും ബാധിക്കുമോക്ഷ്ക.
 ആയുധപാണിയെപ്പോലവേ ചുലിമു-
 ട്തായിബുദ്ധിമുട്ടും നിനക്കേതു കാലവും.
 ദാരിദ്ര്യബാധയിൽനിന്നും വിമുക്തനായ്
 സൈപരം നിനക്കു വസിക്കേണമെങ്കിലോ
 തീരെ മടിയെന്ന ഭൃശ്ശണം കൈവിട്ടു
 ധീരനായുത്സാഹമാൻ യത്നിക്കണം.
 കാമാദികളാകമാദഭോഷങ്ങളെ
 മാമകപുത്ര! വെറുക്കുന്നിതീശപരൻ.
 ആവിധമേഴുണ്ടു വസ്തുക്കൾ പിന്നെയും
 ദൈവകോപത്തിന്നു പാത്രങ്ങളായവ.
 ഒന്നതിൽ ഗദ്യോടുകൂടിയ നേത്രങ്ങൾ,
 നന്ദന! ഭോഷ്കപറയുന്ന ജിഹ്വയും,
 മൂന്നാമതായതു ദമന്ത്രങ്ങളി-
 ലമ്പൂനകൈതുകം പൂണ്ടു മനസ്സുതാൻ;

നിർദ്ദോഷമായിട്ടു രക്തം ചൊരിയുവാ-
 നല്ലമിച്ചിടുന്ന കൈകൾ, പിന്നീടു കേൾ;
 ദുഷ്ടർ സാധനലാഭത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു
 ശീശ്രമോടീടുന്ന രണ്ടു പാദങ്ങളും,
 വിത്താഗ്രഹംകൊണ്ടു കാണാത്തതെങ്കിലും
 മിത്ഥ്യയായ് സാക്ഷി കളവായ് കഥിപ്പവൻ,
 പിന്നെസ്സഹോദരന്മാരെ സ്വവാക്കുകൊ-
 ണ്ടന്യോന്യമേറ്റം പിണക്കുന്ന പൃത്വീൻ,
 ഇരയേഴിനേയും വെറുക്കുന്നിതീശപരൻ
 നീയിതിലൊന്നും കുടുങ്ങാതിരിക്കണം.
 താതനാകുന്ന ഞാൻ കല്പിച്ചിടുന്നതു
 വീതസന്ദേഹം പരിഗ്രഹിച്ചിടു നീ.
 നിന്നുടെ മാതാവുചെയ്യുമുപദേശ-
 മൊന്നാ നിരാകരിച്ചിടൊല്ല നന്ദന!
 പ്രത്യക്ഷദൈവങ്ങൾ മാതാപിതാക്കളെ-
 ന്നോത്തു പൂജിച്ചതു സൽപ്പത്രധർമ്മമാം.

മൃന്നാമല്യായം

സൗമ്യഭാഷണം

(കാകളി)

സൗമ്യമായ് ചൊല്ലിയാൽ കൃലനാം ശത്രുവും
 സൗമ്യനായ് തീർന്നിട്ടധീനനായിടുമേ.
 പാരം പരുഷോക്തി ചൊല്ലുന്നതാകിലോ
 വൈരിക്കു കോപവും വർദ്ധിക്കുമേറ്റവും.

സമ്പൂർണ്ണശക്തികളാലേ ജനങ്ങൾക്കു
 സമ്മതനായിബുദ്ധിപ്പെടുത്തേണമെന്നും.
 ജ്ഞാനികൾ വിജ്ഞാനസഞ്ചയസംയുക്ത-
 സാനന്ദവാക്കുകളുൾക്കൊണ്ടും സദാ.
 തീരെ ഭൂഷിച്ചതാം വാക്കുകളെത്തന്നെ
 പാരം പരമമായ് മുർഖർ ചൊല്ലിപ്പോകേ.
 ഭൃത്യമനസ്സുകൾ ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ
 കേട്ടാലൊരാൾക്കും രസിക്കയില്ലൊട്ടും.
 കല്യാണമുത്തിയാമീശ്വരൻ കാണുന്നി-
 തെല്ലാടവും തന്റെ കണ്ണുകൾകൊണ്ടേ.
 ഉത്തമന്മാരായ് ഭവിക്കും ചില മർത്യ-
 രോത്തലയമരായ് തീർന്നിപ്പോകേ ചിലർ.
 ഇരുന്നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പേ മാനുഷ-
 ന്മാരെയുമീശ്വരൻ നോക്കുന്നു സർവ്വദാ.
 വാക്കിനു മാർദ്ദവമുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ
 സെന്തെപ്പോഴായ്തന്നെ നയിച്ചിടാം ജീവിതം.
 വക്ത്ര നാവിനു വന്നിടീൽ മാനസം
 നീക്കമില്ലേറവും ഭുജസമ്പൂർണ്ണമാം.
 വാക്കുകൾകൊണ്ടുതാനുണ്ടായ്തന്നിതു
 സെന്തെപ്പോഴും ഭുജവും മാനുഷകൊക്കെയും.
 താതന്റെ നല്ലതായ്യിട്ടുപോകേ-
 മാദരിച്ചിടീല്ല മുർഖനാ നന്ദനൻ.
 അർഹൻ കഥിപ്പതുപോലെ മടപ്പവൻ
 നിശ്ചയം ബുദ്ധിമാനാകുന്ന പുത്രനാം.
 നിമ്ബലമാകുന്ന മാനസത്തോടൊത്ത
 ധർമ്മനിഷ്ഠൻതന്റെ മന്ദിരത്തിൽ സദാ

ശമപ്രദായകമാകിയ സമ്പത്തു
 നിന്മായമായി പ്രകാശിച്ചിടുന്നിതു.
 ഭൃഷ്ടനാം പാപിക്കു ഭാരിഭ്രമല്ലാതെ
 കിടുകയില്ലെടോ! വിത്തമശേഷവും.
 ഭൃഷ്ടമ്നിച്ചു ക്ഷുഭം ഭുവമുണ്ടായ്യാതും
 സൽക്കമ്നിച്ചു സൗഖ്യവും ജാതമാം.
 മാനസം പാപം പ്രസന്നമായിടുകി-
 ലാനന്ദത്തിന്നു ഭവിക്കു പ്രസന്നത.
 ആടലുണ്ടെററം മനസ്സിലെന്നാകിലോ
 വാടീടുമേററം മുഖവുമവനെടോ!
 സൂക്ഷ്മമായിടും മനസ്സിൻ സ്ഥിതികളെ
 വീക്ഷിച്ചിടാൻ മതി തന്മുഖചേഷ്ടയാൽ.
 ഭുവിയായുള്ളവൻ തൻ മനോവൃത്തിയാൽ
 ഭുവമാർഗ്ഗനെ ദിനങ്ങൾ പോക്കുന്നുഭത.
 ചിത്തം തെളിഞ്ഞവൻ സന്തോഷമുൾക്കൊണ്ടു
 നിത്യോത്സവമായ് കഴിക്കുന്നു ജീവിതം.
 ഭൃഷ്ടനാം തന്റെ വിരോധിയോടൊന്നിച്ചു
 മൃഷ്ടമായ്കഴിക്കുന്നതിലുമേ
 ശ്രേയ്യാകുന്നതു ശാകപത്രം മാത്ര-
 മിഷ്ടരോടൊന്നിച്ചു ഭക്ഷിച്ചിടുന്നതും.
 ക്രുദ്ധനായുള്ളവനോരോന്നരചെയ്തു
 വൃതംമായേറെക്കലഹമുണ്ടാക്കിടും.
 എന്നാൽ ക്ഷമാശീലനായുള്ള മാനവൻ
 മാന്യൻ കലഹത്തെയില്ലാതെയൊക്കിടും.
 മുളുകളോടൊത്ത മാർഗ്ഗങ്ങളെല്ലോപെ-
 യല്ലോ മടിയൻ നടക്കും വഴികളും.

ഉത്സാഹിരായുള്ള ധീരന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ-
 ഉസ്സലാകുന്നിതു രാജപന്ഥാവുപോൽ.
 കീഴ് പോട്ടുപോകുവാനപ്പമെന്നാകിലു-
 മുൾപ്പുവിലോക്കാതെ ധീരനായുള്ളവൻ
 പിന്നെയും പിന്നെയും മേല്പോട്ടു പോകുവാൻ.
 തന്നെയുത്സാഹിച്ചു ഇതിക്കുമെപ്പൊഴും.
 ജ്ഞാനോപദേശത്തെ വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കുവൻ
 പ്രാണനെക്കൂടിയും സന്ത്യജിച്ചീടുമേ.
 തത്രോപദേശം യഥാവിധി കേൾപ്പവൻ
 സതപതൃണാവൃണായ് തീർന്നീടുമേ ദ്രവം;
 ജ്ഞാനോപദേശവും സൽബുദ്ധിയും ദൈവം.
 മാണേനുതന്നെ നിനച്ചുകൊണ്ടിടണം.
 ഗൗരവത്തിൻ പുരോഗാമിയാശ്ശീരണ
 സാരമായിട്ടും വിനയസപദോവവും.
 ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമെന്നോർക്കണം ന്യായമായ്.
 കിട്ടുന്ന സമ്പത്തു തെല്ലെന്നിരിക്കിലും.
 അന്യായമായിട്ടൊരുപാടു സമ്പത്തു
 വന്നുചേർന്നാലുമതു നിന്ദ്രമേറ്റവും.
 രാജകോപത്തിന്നു പാത്രമായ് തീരുന്നി-
 താചാരമീനന്നാം പാപിയാം മാനവൻ.
 ധർമ്മമാർഗ്ഗങ്ങളെത്തെല്ലമേ തെറ്റാതെ
 നിർമ്മലചിത്തനായ് നോക്കിനടുപ്പവൻ
 ആചാരസംയുക്തനായുള്ള നീതിമാൻ
 രാജസിംഹാസനേ വാഴുവാൻ യോഗ്യനാം..

നാലാമദ്ധ്യായം

സദാകൃഷ്ടൻ

(അനുഷ്ടുപ്പ്)

മൂർഖന്റെ ചിത്തവൃത്തിക്കു
നീക്കമില്ലാത്തനേരവും
ശൂരകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാനേ
ചേരട്ടെ മോഹമെപ്പൊഴും.

ഉപകാരങ്ങൾ ചെയ്യുന്നോ-
ർക്കുപദ്രവമനാർത്ഥം
കപടാശയർ ചെയ്യുന്നതു
വിപരീതമനസ്സിനാൽ.

ഭർവൃത്തന്മാർക്കു ദാരിദ്ര്യം
സമൃദ്ധമാ വന്നുചേർന്നിടും.
നന്ദിയില്ലാത്തവൻ മന്നിൽ
നിന്ദനായ്ത്തന്നെ വന്നിടും.

ഫലമില്ലാത്ത തർക്കങ്ങൾ
കലഹത്തിനു മൂലമാ,
കെട്ടിനില്ക്കുന്ന വെള്ളത്തെ
വിട്ടിടുംപോലെയാണതു്.

അതിനാൽ കലഹത്തിന്നു
 മുതിർന്നിടുന്നമുന്നമേ
 മതിയാക്കിടുമേ തക്കം
 മതിശാലികളായവർ.

രണ്ടെന്ന ഭാവം കൈവിട്ടു
 കണ്ടാലും സർവ്വമേകമായ്
 എന്നാൽ മനസ്സിൻ വൃത്തിക്കു
 വന്നിടും നന്മ മേല്ക്കുമേൽ.

കുററംചെയ്തു മഹാപാപി
 ഭൃഷ്ടൻ നിർദ്ദോഷിയെന്നതു
 ശ്രേഷ്ഠൻ ദോഷങ്ങളോടൊത്ത
 ഭൃഷ്ടനെന്നും വിധിപ്പവൻ,

പരമേശൻറെ ശിക്ഷയ്ക്കു
 ശരിയാ പാത്രമായ് വരും.
 ഭരിതം ചെയ്തുവെക്കുന്നും
 വരികില്ല സുഖം ഭൂവി.

ബുദ്ധിയില്ലാത്ത മത്സ്യന്നു
 സിലിക്കില്ലാത്തബോധനം.
 പണമുണ്ടാകിലും ബുദ്ധി
 ഗുണമുണ്ടാകയില്ലെടോ!

സമ്പത്തുകൊണ്ടു വർദ്ധിക്കും
 സമ്പത്തെന്നേ ഫലംവരൂ.

ബുദ്ധിതൻ ശുദ്ധികൊണ്ടല്ലാ-
തുത്തമജ്ഞാനിയാഴ്ചരാ.

ഉത്തമസ്നേഹിതന്മാരായ്
വർത്തിച്ചിടുന്ന മാനുഷർ
നിത്യബന്ധുക്കളാകുന്നു
ചിത്തേ സ്നേഹപുരസ്കാരം.

പങ്കമറയ്ക്ക മിത്രങ്ങൾ
സങ്കടാവസരങ്ങളിൽ
ഭ്രാന്താക്കളെന്നപോലേതാൻ.
ചെയ്തിടമുപകാരവും.

സന്തോഷസമയത്തിങ്കൽ.
ബന്ധുവെന്നു നടപ്പവൻ
സന്താപാവസരത്തിങ്കൽ
സന്തുജിഷും, വിരോധിയാം.

കുറുകാരോടു കാരുണ്യ-
മേററം കാട്ടുന്ന മാനുഷൻ
കുറുകാരിലുമത്യന്തം
കുററംചെയ്തവനാണെടോ!

കലഹപ്രിയരാകുന്നു
വളരെക്കോപമുള്ളവർ
അവർക്കു കലഹിച്ചാലേ
ദിവസം സുഖവായ് വരൂ.

ദുർഗ്ഗയം ചെസ്തുവൻതൻറെ
 ഭ്രൂവ്യം സർവം നശിച്ചുപോം;
 സദുർഗ്ഗയം ചെയ്തിലോ വിത്തം
 വർദ്ധിക്കും മേൽക്കുമേൽ ദ്രവം.

ശാരത്രത്തിൻ പോഷണത്തിന്നു
 ചിത്തസന്തോഷമെന്തേഷധം.
 ചിത്തം സന്തപ്തമായിട്ടിൽ
 ശാരത്രം ശോഷിക്കുമേററവും;

മൃഗന്മാർ ദുഷ്ടഗുണങ്ങളേ
 ഗാഢമോദം ചരിച്ചിടും
 കൂടപ്രയോഗതന്ത്രങ്ങൾ
 മുടിവയ്ക്കുന്നിതായവർ.

സതപമായുള്ള സൽബുദ്ധി
 മത്സ്യനങ്ങളെന്നിരിക്കിലോ
 ഹസ്തസംസ്ഥിതമാകുന്നി-
 ത്താമജ്ഞാനമവ്യയം.

ജ്ഞാനത്തിൽതന്നെയുന്നീടും
 മാനസം ബുദ്ധിയുള്ളവൻ;
 ഹീനവൃത്തിയിൽ മോദിക്കും
 ജ്ഞാനമില്ലാത്ത മാനുഷൻ.

സാഗരംപോലെ ഗംഭീര-
 മാകുന്ന മാനുഷോക്തികൾ;

ഓഴുക്കു പാരമാന്റീടും
പുഴപോലാണു ബുദ്ധിയും.

നീതിശാലികളായോരെ-
യേതെന്നാലും നിമിത്തമായ്
നീതിയായ് വിസ്തരിച്ചീടാൻ
ഹേതുവാകുന്നവേളയിൽ,

എതിരായ് നിന്നിടും ഭൃഷ്ട-
മതിതൻ പക്ഷമാന്റിടിൽ
അതിരറ്റ മഹാപാപം
വിധികത്താവിനാന്റിടും.

ഉണ്ടാക്കും കലഹം മൂശൻ .
വേണ്ടാത്തതു പറഞ്ഞേഹോ;
വേണ്ടാസനത്തിനായ് കൊണ്ടു
രണ്ടു ചുണ്ടും വിടുത്തിടും.

അവന്റെ വാക്കിനാൽത്തന്നെ-
യവൻ കൊള്ളുന്നു തല്ലുകൾ.
പ്രഹരത്തെ വിളിക്കുംമ-
ട്ടേഹാ ശബ്ദിക്കുമായവൻ.

ചിത്തം വല്ലാതെ ഗർവ്ത്താൽ
ചീത്തയാകുന്നു മൂന്നുമേ;
അനന്തരം വിപത്തേറ്റം
മനുഷ്യനുളവാജ്ഞയും.

നന്മയുണ്ടായിട്ടുംകാലം
 താഴ്മയുണ്ടായ്തരം ഭ്രമം;
 ഗർവ്വം വിനയവും തമ്മിൽ
 സർവ്വത്ര വിപരീതമാം.

ബുദ്ധിമാൻ ജ്ഞാനലാഭത്താ-
 ലത്യന്തം തോ പമാൻിട്ടും;
 എല്ലായ്തോഴ്ചുറപ്പിക്കും
 നല്ലതിൽത്തന്നെ മാനസം.

ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തെ നൽകുന്ന
 സന്മാർഗ്ഗത്തെ സ്തുഭദായ്തോഴും
 കണ്ണങ്ങൾകൊണ്ടു വിധിപോ-
 ലനേപാഷിക്കുന്നു ബുദ്ധിമാൻ.

വിദ്യാനെനാകിലും മർത്യൻ
 മദ്യപൻ നിന്ദ്യനേററവും;
 ഒരിടലും ജ്ഞാനമുണ്ടായ്-
 വരികില്ലവന്നൊക്കട്ടോ!

മിതഭാഷണപാകുന്നു
 മതിമാന്മാർക്കു ഭൂഷണം;
 അതിനാൽ കീർത്തിയുണ്ടാക-
 മതുശീലിക്കിലേ വരും.

ഭോഷന്മാർ വെറുതേനിന്നു
 ഭാഷണം പലമാതിരി

അത്മമില്ലാതെ ചെയ്തിടും,
വ്യത്ഥവാദികളാണവർ.

കൃഷിചെയ്തില്ല മടിയൻ
വർഷമാകുന്നവേളയിൽ;
തണുപ്പിനാൽ മടിപിടി-
ച്ചനങ്ങാതെയിരുന്നിടും.

അന്യന്മാർ കൃഷിചെയ്തുള്ള
ധാന്യംകൊയ്ക്കുന്ന വേളയിൽ;
ചെന്നിരക്കും ലജ്ജകൂടാ,-
തൊന്നും കിട്ടാതെ പോന്നിടും..

ആലസ്യഭാവം കൈവിട്ടു
കാലംനോക്കിസ്സമസ്തരും
വേണ്ടമട്ടിഹ രതിക്കി-
ലുണ്ടാകില്ലൊരു സങ്കടം.

മനുഷ്യവൃദ്ധയത്തിങ്ക-
ലനേകവിധ ചിന്തകൾ
അടികാണാത്ത വെള്ളംപോൽ.
കിടക്കുന്നുണ്ടു കേൾക്കു നീ.

വിവേകമുള്ള ശർത്ഥന്മാ-
രവയെക്കണ്ടറിഞ്ഞുടൻ
പ്രവൃത്തിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു
ഭൂമി സൗഖ്യമുയർത്തിടും.

ബാലകൃഷ്ണൻ്റെ ചെറിയ
 വേലയോരോന്നു കാണകിൽ
 മേലാലവന്റെ സ്കന്ദ-
 ശീലമാധുര്യമോത്തിടാം.

ചീത്തയായും നല്ലതായും
 മർത്യൻ കമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടാ
 അത്തരം മുഴുവൻ ബാല്യാ-
 വസ്ഥയിൽ കണ്ടുകൊണ്ടിടാം.

ഭാരിഭ്രംവിട്ടു ജീവിപ്പാൻ
 പാരം നീയാഗ്രഹിക്കിലോ
 നിദ്രയിൽ പ്രിയമേൽക്കാതെ
 ഭദ്രമാഴെഴുനേൽക്കേടോ!

കണ്ണനാകാതെ നീ നിന്റെ
 രണ്ടുകണ്ണും തുറന്നുപോ
 തുഷ്ണനായ് വാഴുകെന്നാകിൽ
 കിട്ടും വേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണം.

വാങ്ങുവാനായ് വരും മർത്യൻ
 വാങ്ങിടേണ്ടുന്ന സാധനം
 ചീത്ത ചീത്തേതി, ലാഭത്തിൽ
 സിദ്ധിപ്പാൻവേണ്ടിയോതിടും;

ആവശ്യമായതും വാങ്ങി-
 ബ്ഭവനത്തിങ്കലെത്തിയാൽ

പിന്നീടാസ്സായനാ പാരം
നീ നന്നായികു മിച്ചിടും.

പൊന്നംപണവുമെന്നല്ല
മിന്നം രത്നനമുഹവു
മുത്തമാലകളും മറു-
മെത്രയുണ്ടെന്നിരിക്കിലും,

ഘലമെന്തുളള തൻചിത്തം
മലസമ്മിശ്രമാകിലോ?
അമൃല്യമാം ജ്ഞാനസമ്പ-
തൈവനുണ്ടുവ്നത്തമൻ.

നാനാഭൂഷകളേഘോളം
ജ്ഞാനിതന്നധരദ്രവ്യം
നല്ലലങ്കാരമായ്ത്തന്നെ-
യല്ലസിക്കുന്നു നിത്യവും.

അന്യന്മാരറിയാതേക-
ണ്ടന്നം മോഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടുപോയ്
തിന്നുവാൻ രുചി കള്ളന്മാ-
ർക്കാനിടുന്നിതു പാരമായ്.

അന്നം മോഷ്ടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചു
നിന്ദുൻതന്നുടെ വായയിൽ
മണ്ണുവారి നിറച്ചിട്ടു
ഭണ്ഡിപ്പിക്കുമനന്തരം.

നന്നൊല്ലിനടക്കുന്ന
 മനജൻ ഗ്രന്ഥവൃത്തികൾ
 പരസ്യമഃക്കമെല്ലാടം
 വെറുതേ ചൊല്ലിയങ്ങിനെ.

നന്നയന്മാരുമായൊട്ടു-
 മിണക്കം നല്ലതല്ലെടോ!
 അതിനാലവരെക്കുറങ്ങിൽ
 ട്രുതമോടിയൊളിക്കണം.

മാതാപിതാക്കളെപ്പറ്റി
 യേതുപുത്രൻ ഭുഷിപ്പവൻ,
 അവൻ ഘോരന്ധകാരത്തി-
 ലവശപ്പെടുമേററവും.

തന്റെ സിംഹാസനത്തിന്നു
 വേണ്ടതാകുമുറപ്പിനെ
 ഉണ്ടാക്കും ദയയെക്കൊണ്ടു
 വേണ്ടപോലരചൻ സദാ.

സത്യവും ദയയും കൂടി
 നിത്യം രക്ഷിപ്പൂ ഭൂപനെ
 സൗജന്യവും സത്യവും താൻ
 രാജാവിന്നു വിഭ്രഷണം;

ഭൂഷണം തരുണന്മാർക്കു
 ശേഷിയുള്ള ശരീരമാം;

നരവൃലജനങ്ങൾക്കു
പരം ശ്രേയസ്സുതന്നെയാം.

ദുഷ്ടന്മാർക്കുവെറും ചെമ്പിടും
ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങളാൽ പരം
തല്ലുകൊണ്ടു ശരീരത്തി-
ലുള്ള പാടാണു ഭൂഷണം.

ആത്മരായി ദരിദ്രന്മാർ
ക്ഷുത്തിനാൽ കരയുസം പരം
കേട്ടുകാരുണ്യമേല്ക്കാതെ
പെട്ടെന്നു ചെവിപൊത്തിയാൽ,

പിന്നീടവനുമമ്മട്ടു
വിന്നനാകേണ്ടതായ്ക്കും;
എന്നല്ലവന്റെ ശബ്ദം കേ-
ട്ടൊന്നുമോതില്ലൊരുത്തരും.

പരുഷോക്തി സദാ ചേരും.
പത്തനേ വാഴ് വതിൽ സുഖം
ജനശൂന്യവനത്തിൽപോയ്
തനിയേവാഴ് വതാണെടോ!

നെല്ലും പണവുമെന്നല്ല
നല്ലവസ്തുക്കളൊക്കെയും
എല്ലാനേരവുമുണ്ടാകും
നല്ലവർക്കുള്ള മന്ദിരം.

ദൃഷ്ടിരാം മനുജന്മാർ
 കിട്ടീടും ധനമൊക്കെയും
 നഷ്ടമാകും ദുർവ്വൃത്താൽ
 പെട്ടെന്നില്ലൊരു സംശയം.

നാവു നന്നായിരുന്നാലേ
 ജീവിതം സുഖമാണ്തു;
 അല്ലെങ്കിൽ പ്രാണനെക്കൂടി
 യില്ലാതാക്കീടുമായതു.

അതിനാലേവരോടും താൻ
 മിതമായ് മുദുവായ്സംഭടം
 ഭോഷണംചെയ്തുകൊള്ളേണം
 ഭോഷംകൂടാതിരിക്കുവാൻ.

---*---

അബ്ബാമദ്ധ്യായം

സദ്യശസ്ത്രി

(കാകളി)

ശ്രേഷ്ഠങ്ങളായുള്ള രത്നങ്ങളിലുമേ
 കെട്ടിവെച്ചീടുന്ന സമ്പത്തിലുപരം
 ശ്രേഷ്ഠമായുള്ളതു സൽകീർത്തിയാണതു
 കിട്ടുവാൻതന്നെ നിനക്കേണമേവരും.
 വ്യാതിമാൻ സർവ്വതു പൂജനാകുന്നിതു
 മേദിനീപാലകന്മാർക്കും സുസമ്മതൻ

നീതിയും ബോധവുമായനയാന്നീടു-
 മേതവരെക്കാളുമത്യുത്തമനവൻ.
 സദ്യശസ്സാർജ്ജിച്ചുകൊള്ളണമെങ്കിലോ
 വിദ്വേഗങ്ങളാകിലേ സാധ്യമായ് വന്നിടു.
 ബുദ്ധിമാനെന്നിയേ വിദ്വേഗങ്ങളായ്യാ
 ശുദ്ധീകരിക്കണം തന്നുടെ ബുദ്ധിയെ.
 വിത്തവാന്മാരും ദരിദ്രരും ഭ്രമിയി-
 ലെത്രയോ ജാതരായ് വർത്തിപ്പതുണ്ടെടോ!
 സർവ്വേശ്വരൻ പരനദിതീയൻ പ്രഭു
 സർവ്വജനത്തെയും സൃഷ്ടിച്ചിടുന്നതേ.
 വിത്തമുണ്ടാകേണ്ട സൽകീർത്തി നേടുവാ-
 നോത്താൽ ദരിദ്രനും കീർത്തിമനനായിടാ.
 ബുദ്ധിയാണായതിന്നാശ്രയ,മായതു
 സിദ്ധിക്കിലേവനും പ്രാതിയുണ്ടാക്കിടാ.
 ഏതെങ്കിലുംമട്ടുനർത്ഥം വരുന്നതു
 ബോധിക്കുമാദ്യമേ ബുദ്ധിമാനായവൻ;
 വന്നീടുമാപത്തിൽനിന്നും വിമുക്തനായ്
 തീർന്നീടുവാൻ വേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങൾ നോക്കിടാ.
 ഒന്നുമറിയാത്ത മൂഢനാപത്തിന്റെ
 മൂന്നിലഹങ്കരിച്ചോടിയെത്തും ക്ഷണം.
 തൻനിമിത്തം കടുശിക്ഷയ്ക്കു പാത്രമായ്
 തീർന്നു വിഷണുനായ് വന്നീടുമേററവും.
 ഇന്ദ്രശ്ചക്രൻ പരം ഭീതിയും ഭക്തിയും
 വിശ്വാസബുദ്ധിയുമെന്നല്ല താഴ്മയും
 ഏവം ബഹുവിധസൽഗുണസഞ്ചയ-
 മേവനും,ണ്ടായവൻ ധന്യനാകുന്നിതു;

ഐശ്വര്യസൽക്കീർത്തി സർവ്വപ്രതാപാദികൾ
 വിശ്വപത്തിലായവന്നുണ്ടാപ്പുരം ഭൃശം.
 വക്ത്രദാവംപുണ്ടു മുർബുലി തന്നുടെ
 മാർഗ്ഗം ഭയങ്കരം കണ്ടുകുപുണ്ണമാം.
 ആരുമതുവഴി പോകാതിരിപ്പണം
 സൈപരമായ് ജീവിച്ചിരിക്കേണമെങ്കിലോ.
 ബാലുകാലംമുതൽക്കുദ്യസിച്ച്ഃടണം
 നല്ല മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചിടുവാൻ.
 ബാലകൻ പിന്നീടു വൃദ്ധനായ്ഃടിലും
 ഗീലിച്ച മാർഗ്ഗമുപേക്ഷിക്കയില്ലേടോ!
 ഏതവൻ പാരം ധനാഡ്യനാക,നവൻ
 നീതിമാനായവൻ ദീനസംരക്ഷകൻ.
 ദീനജനങ്ങളെ രക്ഷിച്ചിടാത്തവൻ
 ഹീനനാകുന്ന ധനാഡ്യനെനാകിലും
 വിത്തം കടമായ് കൊടുക്കുന്നവൻതന്റെ
 ഭൃത്യനാകുന്നതു വാങ്ങുന്ന മാനുഷൻ.
 ആരുമാരോടും ധനം കടംവാങ്ങാതെ
 പാരിലനത്ഥമൊഴിഞ്ഞു വസിക്കണം.
 പാപിയായുള്ളോനധർമ്മബീജം നട്ടു
 താപമായിടും ഫലത്തെ നേടുന്നുതേ.
 കോപിക്കു കോപമാം ദോഷം നിമിത്തമാ-
 യാപത്തനേകഥാ വന്നുചേർന്നിടുമേ.
 സദുചാസന്യുണ്ണസൽക്കടാക്ഷങ്ങളാൽ
 വിദ്യാതമാനനായിടുന്ന പൂരുഷൻ
 എന്നും ജനങ്ങൾതന്നാശിസ്സുകൾകൊണ്ടു
 മന്നിൽ സുഖിയായ് ഭവിക്കുന്നു നിർഭയം.

അരിഭൃമുൾക്കൊണ്ടു യാചിച്ചവനു തൻ
 ചോറിൽ പ്പുകുതിയുമായവൻ നൽകീടും.
 നിന്ദ്രുമായുള്ളതു ദൂരേക്കുക നീ
 പിന്നെക്കലഹത്തിനില്ലൊരുകാരണം.
 ഉണ്ടാം കതക്കം നിമിത്തം കലഹവും
 വേണ്ടെന്നവയ്ക്കുക വ്യർത്ഥം വാദവും.
 തന്മനസ്സേതവൻ ശുദ്ധമാക്കീടുന്നി-
 ത്തമാനുഷൻതന്നെ സമ്മാനനായവൻ.
 ഗാത്രസേവദർശ്യമല്ലോത്താലഴക കേൾ
 ചിത്തനൈർമ്മല്യം വിശേഷലാവണ്യമാം.
 രാജാവുകൂടിയും നിർമ്മലചിത്തനെ-
 പ്പൂജിച്ചു ബന്ധുവായ് സപീകരിച്ചീടുമേ.
 ഒന്നമറിയാത്ത ബാലകന്മാർക്കുള്ളി-
 ലാന്നീടുമല്ലോ സുദൃഢമായ് മൃഗത.
 എന്നാൽ യഥാവിധി ശിക്ഷിച്ചതു നീക്കി-
 യെന്നാൽ ശിശുവിന്റെ ചിത്തം തെളിഞ്ഞിടും.
 കട്ടികൂടാത്തുള്ള മാനസമാകുന്നു
 കട്ടികൾക്കുള്ളതതിനെ നന്നാക്കുവാൻ
 ഒട്ടും പണിയില്ല താതന്നമ്മമ്മയും
 തുഷ്ടിയോടല്ലം ശ്രമിക്കിൽ സഫലമാം.
 തന്നുടെ സമ്പത്തതീവ വർദ്ധിക്കേണ-
 മെന്നുള്ള മോഹം നിമിത്തം ഭരാഗ്രഹി
 സാധുവായിടും ദരിദ്രനെപ്പാരമായ്-
 ബാധിച്ചുപദ്രവിച്ചീടുന്നു നിർദ്ദയം.
 ചോദിച്ചിടാത്തിലും സമ്പന്നനായവ-
 ന്നാദരാൽ നൽകുന്നു തന്നുടെ വിത്തറം.

ഇത്തരമെല്ലാം പ്രവൃത്തിപ്പവൻതന്റെ
 വിത്തം ക്ഷണകൊണ്ടു തീരെ നശിച്ചുപോം.
 രണ്ടു ചെവികളെക്കൊണ്ടും ശ്രവിക്ക നീ
 വേണ്ടുപോൽ ജ്ഞാനികൾ ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ.
 നല്ലതല്ലാതെ കഥിക്കയില്ലായവ-
 രെല്ലാം പരമാർത്ഥ ബോധപ്രദായകം.
 ഞാൻ ചെയ്തതാകുമീ ജ്ഞാനോപദേശത്തെ-
 യഞ്ചൊതെ നീതാൻ മനസ്സിലാക്കീടുക.
 രക്ഷയ്ക്കിതുതാൻ മുതിയെന്നു ചിന്തിച്ചു
 സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളേണമെന്നുടെ വാക്കുകൾ.
 നിന്നധരങ്ങളും വാക്കോ കലകളാൽ
 മിന്നിത്തിളങ്ങീടുമെന്നു ധരിക്ക നീ.
 മിഥ്യയായ് ചൊല്ലുന്നതല്ല ഞാൻ നിന്നുടെ
 ബുദ്ധി തെളിയുവാൻ ചൊല്ലുന്നതാണോടോ!
 സദ്യശസ്ത്രേതുവിധത്തിലും നേടുക
 വിദ്വൽ പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രമായിടു നീ.

അനാമദ്ധ്യായം

ധർമ്മോപദേശം

(അനുഷ്ഠിപ്പ്)

സ്വന്തംകാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ-
 യേന്തു പൂരപ്പനൈവ്വേവാൻ.
 നേരിട്ടു കണ്ടുകൊണ്ടാലും
 ധീരനാണവനേററവും.

പെട്ടെന്നു ചെയ്തയില്ലെന്നും
 തൃഷ്ണിയാർക്കും വളർത്തിടും
 ബാലനെപ്പോലെ യാതൊന്നും-
 മാലോചിക്കാതെ ചെയ്യാലോ.

പൂജനീയനവൻ ചെന്നു
 രാജാവിൻ മുന്നിൽ നിന്നിടും
 പെരുമാറിലു നീചന്മാർ
 മരവും ദിക്കിലായവൻ.

പുത്ര! നീയെന്തിനായ്കൊണ്ടു
 വിത്തത്തിൽ കണ്ണുവയ്ക്കുക?
 അതു നീ കണ്ടു നല്ലേ താൻ
 ഭ്രതം കാണാതെയായ്ക്കൂ;

പറന്നു കഴുകൻ മേല്പോ-
 ട്രരം പോകുന്ന പോലവേ
 പണവും പോകുമെങ്ങോട്ടോ
 ക്ഷണാകൊണ്ടെന്നതോക്കു നീ.

കൊതിയുള്ള ജനം ദ്രഷ്ടി
 പതിപ്പിച്ചുള്ള ഭക്ഷണം
 ഭക്ഷിക്കരുതു നീയൊട്ടും
 ക്ഷണിക്കുണ്ടാമുപദ്രവം.

സപാദ നോക്കീടാൻപോലും
 നീതാൻ ഭക്ഷിച്ചിടായ്ക്കൂ

തിന്നുന്നതച്ചമെന്നാലും
വന്നീടും വ്യഥ പാരമായ്.

പ്രത്യയം വേലചെയ്യുന്ന
മത്സ്യൻ നിന്നുടെ വൃത്തികൾ
തക്കംകൂടാതെയെല്ലാം ക-
ണ്ടുൾക്കാമ്പികൾ ധരിച്ചിടും.

തിന്നും കുടിച്ചും ഭേദം നീ
നന്നായ് വീഴ്ചിക്കുകെന്നാവൻ
നിന്നോടു ചൊല്ലുമന്നേരം
നന്നെന്നായ് നിയ്യുമോത്തിടും.

തിന്ന ഭക്ഷണവൃന്ദകൂടെ
പിന്നെ നീതാൻ വമിച്ചിടും
നന്നല്ല മടിയെന്നാണി-
ച്ചൊന്നതിന്നതുമ്മോക്കെടോ!

മധുരോക്തികൾ നീ ചൊന്നാ
ലതും വിഫലമായ് വരും;
അതു നല്ലവരോടെങ്കിൽ
സ്തുതിക്കുമവർ നിന്നൊരും.

ഭോഷന്മാർ കേൾക്കുമാമ്മാറ
ഭോഷണാ ചെയ്തുപോകൊലാ,
നീചന്മാരവർ നിന്ദിക്കും
നീ ചൊന്ന മൊഴിയൊക്കവേ.

നിന്നധീനത്തിലായിട്ടു
 വന്നിടം ഭൂമിതന്നുടെ
 മൂന്നമുള്ളതിർ മാററീടാ-
 നെന്നും നീതാൻ തുടങ്ങാലാ.

പാവങ്ങളാമനാഥന്മാർ
 കൈവശം വെച്ച ഭൂമിയെ
 ചെന്നു നീയാക്രമിച്ചിടീൽ
 നന്നായ് വരികയില്ലേടോ!

സാധുക്കളെസ്സഹായിപ്പാൻ
 നീതിയുള്ള മഹാജനം
 വാദിക്കും വന്നു നിന്നോടു
 ഭേദഭാവനയെന്നിയേ.

വ്യവഹാരത്തിൽ നിന്നേയ്യ-
 മവർ തോല്പിക്കുമോക്കേടോ!
 അവസാനം തോൽമയുണ്ടാം
 പ്രവൃത്തിക്കു തുടങ്ങാലാ.

ചേതസ്സികൾ സദാ ശുദ്ധ-
 ബോധത്തെ നിലനിത്തുക
 കണ്ണങ്ങളാൽ ജ്ഞാനവച-
 സ്സനപഥം കേട്ടുകൊള്ളുക.

ചിത്തവും കണ്ണവും നിത്യേൻ-
 പത്ര! സദാപിഷയങ്ങളിൽ

ചേർത്തതിൽത്തന്നെ ശ്രദ്ധിക്കി-
ലെത്തിടും നന്മ മേൽക്കുമേൽ.

ആലസ്യഭാവംപൂണ്ടുള്ള
ബാലന്മാരെ യഥാക്രമം
നന്നായ് വരും വിധം ശിക്ഷി-
ച്ചെന്നാൽ ദോഷമുദിച്ചിടാ.

ദ്രോഹബുദ്ധി ഭവിക്കാതെ
സ്നേഹമുൾക്കൊണ്ടിരിക്കുകിൽ
നന്മ മേന്മേലവർഷിക്കാം
തിന്മയുണ്ടാകയില്ലേടോ!

വടികൊണ്ടുള്ളൊരാ നിൻറെ-
യടി കൊള്ളുന്ന മാത്രയിൽ
കരകേരം ബാലകന്മാർ
നരകത്തിങ്കൽനിന്നുപോ.

മൽപത്ര! നിന്നന്തരംഗം
സൽബോധ പരിപൂർണ്ണമായ്
വന്നിതെന്നാലെന്മനസ്സു-
മിന്നു സന്തോഷപൂർണ്ണമായ്.

ജ്ഞാനസംയുക്ത സദാക്യം
സാനന്ദം നീ കഥിക്കുകിൽ
കണ്ണങ്ങൾക്കുമുതായ്തീരും
പൂർണ്ണസന്തോഷഭം മമ.

നീചകമ്ബങ്ങൾ യാതൊന്നും
നീ ചെയ്തിടാതിരിക്കണം;
സൽകമ്ബത്തിൽ ദ്രധാസകുതി-
യുൾക്കാമ്പിലുളവാകണം.

ഇന്ദ്രപരകൽ സദാജ്യോഴ്ശം
വിശ്വാസഭയഭക്തികൾ
നിന്മനസ്സിലുദിക്കട്ടേ
നന്മ മേന്മേൽ വരംവിധം.

ആശാഭംഗം ഭവിക്കേണ്ട
ക്ലേശമുണ്ടാകയില്ല തേ;
ജ്ഞാനവാനായ് ഭവിച്ചാലും
മാനസം ശുദ്ധമാക്കി നീ.

സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ ചരിച്ചാലു-
മെന്മകൻ ശുദ്ധചിത്തനായ്,
നിന്മനസ്സു തെളിഞ്ഞീടിൽ
നിന്മാർഗ്ഗം നല്ലതായ് വരും.

മദ്യമാംസാശനത്തിങ്ക-
ലത്യാസകതമനസ്കരായ്
മത്തരായ് മരുവീടുന്ന
മർത്യരുണ്ടൊരുപാടേടോ!

ഒരിക്കലും നിയ്യവരോ-
ടൊരുമിച്ചു വസിക്കൊലാ;

വരുമെന്നാലനതമ്ങ്ങൾ
പരമെന്നോർത്തുകൊള്ളണം.

സുരാപാനരതനാരെ-
ദ്രാരിദ്ര്യം വിട്ടുമാറിടാ.
നിദ്രയിൽ പ്രിയമുള്ളോർക്കു
വസ്രം കിട്ടില്ലടുക്കുവാൻ.

നിൻപിതാവുകിയ ഞാനി-
ന്നമ്പോടോരുന്ന വാക്കുകൾ
ശ്രദ്ധാപരസ്സരം കേട്ടു
പുത്ര! ചെയ്യാലുമാവിധം.

നിന്നമ്മ വൃദ്ധയാകുന്നി-
തെന്നോത്തവളെ നീ വൃഥാ
നിന്ദിക്കരുതു നീ നിത്യം
വന്ദിച്ചിടേണമമ്മയെ.

വില്ലുവാൻ തക്കതല്ലെന്നാ-
യോർക്കു സത്യത്തെ നന്ദന!
സത്യത്തെ വാങ്ങുവാൻ മാത്രം
നിത്യം നീയോർത്തുകൊള്ളണം.

ഖുലിജ്ഞാനങ്ങളാരോടും
കൃത്യമായ് വാങ്ങിടേണ്ടതാം;
വിദ്യയാരോടു വാങ്ങാനു-
മദ്യോഗിക്കേണമെപ്പൊഴും.

ധർമ്മതപ്തരനാകുന്നു
 തന്മകൻ പാരമൈകിലോ,
 പിതാവിനേന്തും സന്തോഷം
 സുത! ഞാനെന്തു ചൊൽവതും.

ജ്ഞാനിയാണപ്പുനെന്നാകി-
 ലാനന്ദം പുത്രനാന്നീടും;
 പുത്രനും താതനും തമ്മി-
 ലത്രയൈക്യമുദിക്കണം.

പുത്ര! നിന്നിൽ വളന്നീടും
 സത്യാദി സുഗുണങ്ങളാൽ
 മാതാപിതാക്കളാ ഞങ്ങൾ
 മോദിച്ചിട്ടെട്ടേറ്റവും.

കഷ്ടപ്പെട്ട ഭവാൻതന്നെ-
 പ്പെറ്റ്മാതാവു സർവ്വദാ
 ഉത്സവം പൂണ്ടു വാഴട്ടേ
 വത്സ! നിന്റെ ഗുണങ്ങളാൽ.

മൽപുത്ര! നീ തവ മന-
 സ്സുച്ഛിച്ഛാലമെന്നിക്കയേ!
 നിന്റെ ദൃഷ്ടിക്കു തോന്നട്ടെ-
 യെന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ നല്ലതായ്.

അപ്പൻ പോകുന്ന വഴിയേ
 സപ്തമന്ദം നീ നടക്കുവാൻ

ഇപ്പിക്വിലതഃനാനേരം
മപ്പനാനദായകം.

ഏഴാമദ്ധ്യായം

സങ്കീർത്തനം

(അനന്ത)

പര പരാത്മക! പരമേശ! വേണ്ടും
വരങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു തരണമേ നാഥ!
ഒരു ഗതിയില്ലാതൃപ്യം പാവങ്ങൾ-
ക്കൊരു ബന്ധവായി വിളങ്ങും ദൈവമേ!
തിരുപാദങ്ങളിൽ നമസ്കാരം ചെയ്തു
മരവും ഞങ്ങളിൽ കനിഞ്ഞിടേണമേ!
കൃപാകടാക്ഷത്താലടിയർന്നുക-
മപകടങ്ങളെയകറ്റിടേണമേ.
തപദീയങ്ങളായ തിരുനാമങ്ങളെ-
സ്സദാപി സർവ്വം പ്രശംസിച്ചീടുന്നു.
തിരുനാമങ്ങളെ ജപിച്ചതുകൊണ്ടു
വരന്നു മംഗളം ധരണിയിലെങ്ങും.
അമംഗളങ്ങളെ സ്സുകലവും നീക്കി-
സ്സമംഗളം ഞങ്ങൾക്കുരുളിടേണമേ.
പ്രതാപസിന്ധുവാം ഭവാൻറെ നിശ്ചല-
പ്രതാപത്തിൽനിന്നും ചെറിയ ഭാഗത്തെ

എടുത്തു സൽകൃപാനിധിയാം നിന്തിരു-
 വടിയകാശമായ് ചമച്ചിരിക്കുന്നു.
 തവപ്രതാപത്തിൻ മഹിമയെപ്പറ്റി-
 യെവനും വണ്ണിപ്പാനെളുതല്ല ന്നും.
 സ്തനപാനായെയും ശിശുക്കൾക്കു ഭവാനു
 കനിഞ്ഞു വേണ്ടതൊ ബലം കൊടുക്കുന്നു.
 അനന്തശക്തനായ് വിളങ്ങുമങ്ങയെ
 വണങ്ങുന്നു ഞങ്ങളധികഭക്തരായ്.
 ഗുണങ്ങൾക്കൊക്കെയും ഭവാനുതന്നെ മൂലം
 ഗുണസപരൂപിയുരൂപിയും ഭവാനു.
 കണക്കില്ലാത്തുള്ള ജഗജ്ജാലങ്ങളെ
 കനിഞ്ഞു സൃഷ്ടിച്ചതവിടുന്നല്ലയോ?
 അതുകുളയെല്ലാം വിനകൾകൂടാതെ
 സദാപി രക്ഷിച്ചു മരുവുന്നു ഭവാനു.
 ഒടുക്കമൊക്കെയും തവ മെയ്യിൽത്തന്നെ-
 യടക്കിനിത്തുന്നു ഭവാനു മഹാപ്രഭോ!
 അവർണ്യമാഹാത്മ്യം കലൻ ദൈവമേ
 തവമഹിമയെയറിവില്ലായ്കയാൽ,
 ഭവാനെ നിന്ദിച്ചു പറയും മൂഢന്മാർ
 ഭവാനുൻറ കോപാഗ്നിപ്പിരയായീടുന്നു.
 ഭവാനു ശത്രുക്കളെവിടെയാകുന്നു
 തവാത്മജന്മാരിജ്ജനങ്ങളൊക്കെയും.
 അടിയർക്കുണ്ടാകുമരാതിബാധയെ-
 യടനകറുവാൻ കനിഞ്ഞിടേണമേ.
 തിരുവടിയുടെ മൂലങ്ങളായ
 വിരലുകൾകൊണ്ടു ചമച്ചൊരാകാശം

കൃത്യകദായ കം മഹാതുളതപ്രദ-
 മതുലാനന്ദമാൻടിയർ കാണുന്നു.
 മിഴികൾക്കാനന്ദം വളർത്തുന്നതായ
 മുഴുമതിയുടെ മനോജ്ഞ ബിംബവും
 അനേകനക്ഷത്രഗണങ്ങളേയുമ-
 ങ്ങനേകമാതിരി ചമച്ചിരിക്കുന്നു.
 യഥാവിധി സൃഷ്ടിച്ചതുകളേയെല്ലാം
 യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഭവാനുതന്നെ ചേർത്തു.
 ഇതുകാണുന്നേരം തവമഹിമയ്ക്കി-
 ല്ലതിരെന്നുതന്നെ നിനയ്ക്കുന്നു ഞങ്ങൾ.
 മനുഷ്യരാം ഞങ്ങൾ ഭവാനെ വേണ്ടപോൽ
 മനസി ചിന്തിപ്പാനശക്തരാകുന്നു.
 മനുഷ്യസൃഷ്ടിയിലെഴുന്ന കൌശലം
 മനോഹരമെന്നേ പറഞ്ഞുകൂടാവൂ.
 കനിഞ്ഞു താവക വശംവദനാക്കി
 മനുഷ്യപുത്രനേ ഭവാനു മഹാപ്രഭോ!
 കടുത്ത തേജസ്സും പ്രതാപശക്തിയും
 കൊടുത്തിതു ഭവാനു കനിഞ്ഞവനായി.
 പടുതപമേറിയ ഭവാനുറ ഭൂതനാ-
 യുടനുതന്നെ ഭവാനു അവനെക്കല്പിച്ചു.
 കിരീടാദി നാനാ വിഭൂഷണങ്ങളെ-
 ശ്ശരിക്കണിയുവാൻ അവനങ്ങു നൽകി.
 ഭവാനു ചെയ്തീടേണ്ടും പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യാ-
 നവനുതന്നെപ്പിന്നെ നിയോഗിച്ചുകൊണ്ടാൻ.
 ഭവൽസൃഷ്ടങ്ങളായെഴുന്നവയെല്ലാം
 മവാനുറ കാൽക്കീഴിലടങ്ങിനിൽക്കുന്നു.

അതുകൾക്കൊക്കെയുമവനെപ്പോലെ താ-
 നധിപതിയാക്കി മനുഷ്യപുത്രനെ.
 പശുക്കളാടുകൾ, കുതിരകളെന്ന-
 ല്ലശേഷജന്തുക്കൾ ഭവാന്റെ സൃഷ്ടികൾ,
 ചിറകുകൾകൊണ്ടു പറന്നാകാശത്തിൽ
 കുറവുകൂടാതെ ചരിക്കും പക്ഷികൾ,
 വനസ്ഥലങ്ങളിൽ ചരിച്ചിടും മൃഗ-
 ഗണങ്ങളും പിന്നെ ജലജന്തുക്കളും,
 സപത്രപനാമങ്ങളുനേകഥാ പൂണ്ടു
 മരുവുന്നു തവ വിശേഷശക്തിയാൽ.
 മനുഷ്യകോടികൾ ഭവാന്റെ സൃഷ്ടിക-
 ഉനേകമട്ടായി പ്രകാശിച്ചിടുന്നു.
 ഇവകൾക്കൊക്കെയും പ്രഭുവാ കർത്താവും
 ഭവാൻതന്നെയല്ലോ പരമേശ! വിഭോ!
 ഭവാനെ മാനസേ സ്മരിക്കുന്നു ഞങ്ങൾ
 തവനാമങ്ങളെജ്ജപിക്കുന്നു സദാ.
 തപദീയമാമാത്മ്യമവർണ്ണമെങ്കിലും
 സ്മരിക്കുന്നു ഞങ്ങൾ യഥാശക്തി നാഥ!
 വരദനാം തവ കരുണയൊന്നല്ലാ-
 തൊരുഗതി ഞങ്ങൾക്കൊരേടത്തുമില്ല.
 പരലോകത്തിലുമിഹലോകത്തിലും
 തരേണമേ ഞങ്ങൾക്കുഖിലസൗഖ്യവും.

എട്ടാമദ്ധ്യായം

ധർമ്മഗീത

(അനന്ത)

സകല ലോകങ്ങൾക്കധിപതിയായ
ഭഗവാനീശ്വരൻ കൃപാ നികേതനൻ
അഗതികൾക്കെല്ലാം ശരണമായവ-
നഗതിയാമെന്നെസ്സദാപി രക്ഷിപ്പൂ.
ഭഗവാൻ രക്ഷിക്കുമെന്നിങ്ങു സകട-
മകപ്പെടുകയില്ലൊരുവിധത്തിലും.
മുറ്റമുറ്റക്കളാം തൃണങ്ങൾനില്ക്കുന്ന
ക്ഷിതിയിൽക്കൊണ്ടുപോയ്കിടത്തുന്നിതെന്നെ.
അഴുകൊരുലേശം കലർന്നിടാതെ ക-
ണ്ടാഴുകുമെന്നല്ല വളരെശ്ശുദ്ധിയും
കലൻശോഭിക്കുമതുതസന്നിഭ
ജലാന്തികത്തിലേക്കയയ്ക്കുന്നിതെന്നെ.
പരമേശൻ തൻറെറയന ചങ്ങലായ
തിരനാമങ്ങളെജപിക്കുകയാലെ
മമ പ്രാണങ്ങൾക്കു ഭവിക്കുന്നു ജീവ-
നമായശക്തിയുമുദിക്കുന്നുവല്ലോ.
മാറത്തുക്കൾപോകും സുധമ്മാർഗ്ഗത്തി-
ലഹോ ചരിപ്പിപ്പൂ സദാപിയെന്നെയും.
മരണമുണ്ടെന്നവിചാരം കാരണ-
മൊരുഭയമെന്നിങ്ങുദിച്ചിടുന്നില്ല.

മമ സവിധത്തിൽ കനിഞ്ഞു വാഴുന്നു
 വിമലനീശപരൻ കൃപാജലനിധി.
 തഭീയസംസർഗ്ഗം നിമിത്തമായെന്നി-
 ക്കഭിച്ചിടുമ്പിന്നില്ലാ ഭയമൊരുലേശം.
 അടുത്തവിലേശനിരുന്നിടുന്നേരം
 മുടക്കുമൊന്നിനുമെനിക്കുവന്നിടാ.
 വടികൊണ്ടുള്ള തൽപ്രഹരമുൾക്കോമ്പിൽ
 സ്തുടമാക്കീടുന്ന് സമാധാനം മമ.
 കടാക്ഷവിഷേപമെനിക്കു സങ്കട-
 ക്കടൽ കടക്കുവാണൊരു കപ്പലത്രേ.
 മമ ശത്രുക്കളാം ജനങ്ങൾ കാക്കുകേവ
 മമതയില്ലാത്ത പരംപുമാൻ പ്രഭു
 ഏനിക്കു ഭക്ഷണം സുഖമാകുംവണ്ണം,
 കനിഞ്ഞുതാൻതന്നെ ചമച്ചുനൽകീടാ.
 മമ ശിരസ്സേറെത്തണക്കുവാനായി-
 സ്സമസ്തേശനെണ്ണച്ചൊഴിക്കുന്നു നിത്യം.
 തഭീയകാരണ്യമസൃണമീക്ഷണം
 മഭീയസൈര്യച്ചെതെ വളർത്തിടുപാരം;
 പരമേശൻ തന്റെ മണിമയമായ
 പുരത്തിൽ ഞാൻ ചെന്നിട്ടുനേകവത്സരം
 തിരുവടിയൊടുമൊരുമിച്ചാനന്ദ-
 ഭരിതനായ്തന്നെ വസിച്ചുകൊള്ളുന്നേൻ.

ഒമ്പതാമദ്ധ്യായം

ഇശ്വരപരിന്ത

(അനന്ത)

സ്ഥിതിലയോദയപ്രവൃത്തികൾക്കെല്ലാം--
മധ്യപതിയായി വിളങ്ങുമീശ്വര!
പദതാരീൽവീണ നമസ്കരിക്കുമെൻ
മതിക്കണർച്ചയെ വളർത്തിടേണമേ.
പെരുത്ത ലാഹത്താൽ വലഞ്ഞു മാൻപേട
തിരുന്നതേതുവിധത്തിൽ വെള്ളത്തെ
അതേവിധാതന്നെ മമ മനസ്സിപ്പോൾ
തപദന്തികം പ്രാപിച്ചതിനു മോഹിപ്പൂ.
പരമേശൻതന്നെക്കേറിച്ചു വർദ്ധിച്ചു-
വരുന്ന മോഹത്താൽ മമ മനസ്സിപ്പോൾ
ഔവിധത്തിലും സമാധാനഭാവം
വരാതെയേറ്റവുമുഴന്നിടുന്നുതേ.
കപടമാകവേദകുന്ന ചിത്തമാ-
ണ്പാരകെരുകും കലൻ്റെ ഞാനഹോ
പരമേശൻതൻ്റെ തിരുമുഖിലെത്താൻ
വരുന്നതെന്നെനിക്കിനി യോഗമോത്തായ്!
എവിടെ നിന്നുടെ പ്രളവാമീശനെ-
ന്നിവിടെയുള്ളവർ മദീയശത്രുക്കൾ
പതിവായ് ചോദിക്കും മൊഴികൾ കേൾക്കുമ്പോ-
ളതീവ ഭൂഖിച്ചു കരയുന്നു ഞാനും.

മിഴിജലംകൊണ്ടു നനഞ്ഞതിനെൻ ദേഹം
 മുഴുവനുമിപ്പോളതുനിമിത്തമായ്,
 സ്തുതിശബ്ദങ്ങളും മുഴക്കിപ്പണ്ടു ഞാൻ
 മുദിതചിത്തനായ് ജനങ്ങളോടൊത്തു
 പ്രതിദിനം ദേവാലയത്തിൽ പോകുന്ന-
 തിതുസമയമെൻ മനസി തോന്നുന്നു.
 കഴിഞ്ഞതോരോന്നു സ്മരണയിലേതും
 പൊഴുതു മൽ ചിത്തം തകൻപോകുന്നു.
 ഇളകുന്നു മമ മനസ്സു വല്ലാതെ
 തളൻപോകുന്നു ചില സമയത്തിൽ.
 പരവശഭാവം കലൻ ചിത്തത്തി-
 നൊരു ലേശം മോദം ഭവിച്ചിടുന്നില്ല.
 ഇനിയുമീശപരസവിധം പ്രാപിച്ചു
 വണങ്ങിയീശനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചെന്നാൽ
 മദീയമാനസം പ്രസന്നമായ് തീര-
 മതേവരെയ്കുമീ നിലയ്കുതാൻ നില്ക്കും.
 മുഖപ്രസാദവും മനഃപ്രസാദവും
 ഭഗവാൻതാൻതന്നെയെന്നിഷ്ടം തന്നിടും.
 അതേവരെയ്കുമബ് ഭഗവാനെത്തന്നെ
 സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നേൻ പരമഭക്തനായ്.
 അടിയനീശപരസ്മരണയ്ക്കായ്കൊണ്ടു
 തുടങ്ങുംവേളയിലിളകുന്നു ചിത്തം.
 എവിടത്തിലൊക്കെഗ്ഗമിച്ചു ഞാൻ മുന്ന-
 മവിടെവെച്ചല്ലാം വോണെല്യാനിച്ചേൻ.
 കൃപാസിന്ധു മമ പ്രഭുവാമീശപര-
 നപദേശമായിപ്പകൽ മുഴുവനും

തദന്തികത്തിങ്കൽ വസിക്കുമെന്നോടു
 മുദവാചു കല്പിക്കും പലവിധത്തിലും
 അതിന്നു ഞാൻ രാത്രിസമയമാകുമ്പോൾ
 സ്തുതിഗാനം ശ്രോത്രപ്രീതിമാകുംവണ്ണം
 മുദവാദ്യത്തോടും നടത്തിയീശപര-
 നതീവസനോഷം വളർത്തിടും നിത്യം.
 എനിക്കു ജീവനെത്തരുന്ന ദൈവത്തെ
 മനസി നിശ്ചലം സ്മരിച്ചു ഞാനഹോ
 കരിങ്കല്പാകമിപ്പരമേശൻതന്നെ-
 കുറിച്ചുപേക്ഷകൾ പലതും ചെയ്യുന്നേൻ.
 തവഭക്തനായി മരുവീടുമെന്നെ-
 യവിടുന്നു തീരെ മറന്നുപോയിതോ?
 ഭവാനെക്കാണാതെ പരിഭ്രമിച്ചു ഞാ-
 നെവിടെയൊക്കെയോ നടന്നുഴലുന്നു.
 എവിടെ നിന്നുടെ പ്രഭുവെന്നിങ്ങിനെ
 ദിവാനിശം മമ വിരോധികൾ വന്നു
 പരഷമായ് ചേദ്യം തുടങ്ങുവേ ദേഹം
 ഞരിഞ്ഞു ഖിന്നനായുഴലുന്നേനഹം.
 ഇവണ്ണമീശപരൻ കൃപാനിലയൻ
 ശ്രവിച്ചിടുംവിധം പലതും പ്രാർത്ഥിക്കും.
 മദീയ ചിത്തമേ! തളന്നിടേണ്ട നീ
 സദാപി ദൈവത്തെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടാലും.
 പ്രസാദിച്ചീശപരനെനിക്കു മാനസ-
 പ്രസാദവും മുഖപ്രസാദവും നൽകും.
 മദീയമാനസം തെളിഞ്ഞിടുംവര
 സ്തുതിക്കുമീശനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ സദാ.

മമസ്തോത്രഗാനം ശ്രവിച്ചീശൻ താനം
സമസ്തമംഗളമെന്നിടുന്നൽകിടും.

പാത്താമിദ്യായം

പ്രസംഗോപദേശം

(അനുഷ്ടുപ്പ്)

ഭീനമാനസരാകന്ന
മാനുഷന്മാരശേഷവും
ഉൽകൃഷ്ടരായ് ഭവിക്കുന്നു
സ്വർഗ്ഗരാജ്യമവർഷ്യാൻ.

അതൽപുണ്ടു തളൻള്ള
ചിത്തവൃത്തികളായവർ
കേമന്മാരായ് ഭവിക്കുന്നു
ഭൂമിയിൽ സർവ്വകാലവും.

എന്തുകൊണ്ടെന്നു ചൊല്ലീടാം
ശാന്തരായ് തീരുമായവർ
ശാന്തിയുണ്ടാകിലല്ലാതെ
സന്തോഷശമനം വരാം.

മുദ്രസപദോചമാനാരി-
ക്ഷിതിയിൽ ചൈതന്യമേവം

പുഷ്പനായ് തീരുമാമർത്യൻ
 ത്യാജ്യനല്ലൊരുലേശവും.

ഭൂവാകവേലവൻതന്റെ
 കൈവശത്തിങ്കലായ്യാരും.
 ധർമ്മായ് കിട്ടുന്നതെ
 ശർമ്മാൻ ഭൂജിഷ്ടവാൻ.

തന്മസ്തികലാഹിക്ക-
 മമ്മനുഷ്യനപാപനാം.
 ധർമ്മകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാനായ്
 നിമ്മായം ഭാഹമാൻവൻ.

നിർമ്മലാത്മാക്കളായ്ക്കീ-
 മിമ്മനിൽ തൃപ്തരാണവർ;
 അഭിമാനമകനുളള
 ശുഭമാനസരാണവർ.

അതുകൊണ്ടായവർക്കുണ്ടാ-
 മതിയായുള്ള നന്മയും.
 കരുണാശീലരായ് മേവും
 നരന്മാർ ധന്യരേററവും.

പ്രഭുവാമീശപരൻതന്റെ
 കൃപയ്ക്കായവരർഹരാം.
 ശുദ്ധമാ ഹൃദയത്തോടും
 വർത്തിക്കും മർത്യർ ധന്യരാം.

പരമേശ്വരനെക്കാണാൻ
 തരംവരുമവർഷം.
 പരസ്വരം പിണങ്ങിപ്പോ
 നരന്മാരോടു ഭംഗിയായ്,

പറഞ്ഞിനകമന്യോന്യം
 വരുത്തിടുന്ന മാനുഷർ
 ഉൽകൃഷ്ടരെന്നു ചൊല്ലീടാൻ
 തക്കോരാണവർ നിണ്ണയം.

അതിനുള്ള നിമിത്തത്തെ
 കഥിക്കാം കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ
 ശാന്തമാനസനാകുന്ന
 സന്ധികാരിമനുഷ്യനെ

ദൈവത്തിൻ പുത്രനായെന്നാ-
 യേവരും വിശ്വസിച്ചിടും
 ധർമ്മഭ്രാഹ്മികളല്ലാതെ-
 യിമ്മന്നികളെഴുന്നവർ,

മാന്യരാണായവർഷം
 വന്ദ്യമാം സ്വർഗ്ഗരാജ്യവും.
 മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്നുണ്ടാ-
 മേറ്റമാകുമുപദ്രവം,

ഞാൻ നിമിത്തം പലവിധം
 നിന്ദയ്ക്കും നിങ്ങളർഹരാം.

പലരും നിങ്ങളെപ്പറ്റി
പലതും ചിന്തയോതിടും.

എന്നാലിതുകളെക്കൊണ്ടു
ധന്യരാകുന്നു നിങ്ങളും.
അതിൻ പ്രതിഫലം നിങ്ങൾ--
കുതിരില്ലാത്ത രീതിയിൽ,

സപർഗ്ഗത്തിൽവെച്ചു നൽകീടു-
മുൽകൃഷ്ടം പാരിതോഷികം;
അതിനാൽ നിങ്ങളിടുകാലം
കുതുകംപൂണ്ടു വാഴുവിൻ.

അല്ലലൊട്ടും ഭവിക്കാതെ
യല്ലസിക്കുന്നിതേറ്റവും.
പണ്ടും പ്രവാചകന്മാരാ-
യുണ്ടായി മർത്യർ ഭൂമിയിൽ.

അന്നവർക്കും നിങ്ങളെപ്പോൽ
വന്നിരുന്നിതുപദ്രവം.
ഉപ്പെപ്രകാരമാവശ്യ-
മിപ്പാരിൽ ഭക്ഷണാത്മമായ്,

അപ്പോലെ നിങ്ങൾ ഭൂമിക്കു-
ള്ളപ്പാകുന്നിതു ശിഷ്യരെ!
ഏതുമട്ടെന്നു ഞാൻ ചൊല്ലാം
കൈതവംവിട്ടു കേൾക്കുവിൻ.

കുറവായ് വന്നിതുപ്പിൻറെ
ശരിയാം രസമെങ്കിലോ,
മുന്നേപ്പോൽ രസവത്താക്കാ-
നൊന്നുകൊണ്ടും കഴിഞ്ഞിടാ.

ഒരുവസ്തുവിലും ചേർത്താൽ
ശരിയാവില്ലതോക്ടണം.
ഒന്നിനും നല്ലതല്ലാതെ
വന്നിതെന്നാകിലുപ്പിനെ,

വേണ്ടവേണ്ടെന്നുപേക്ഷിച്ചു
കൊണ്ടുപോയ്കളയും ക്ഷണം;
പാദങ്ങളാൽ ചൂവിട്ട്-
മതിനെപ്പിന്നെലേ വരും.

ആകാശ വസ്തുവെന്നാകിൽ
സപ്തീകരിക്കില്ലാത്തതരം;
അതിനാൽ നിങ്ങൾ നന്നാവാൻ
മതിയിൽ ചിന്തചെയ്യവിൻ.

ഇളക്കമററതാം ചിത്ത-
മുളവായ് വന്നുവെങ്കിലോ,
വിളക്കായ് തീർന്നിടും നിങ്ങൾ-
ഉള്ളിൽ സർവ്വകാലവും.

കുന്നിൻമുകുളിലായ് തീർത്ത
മന്ദിരത്തെ മറയ്ക്കുവാൻ

എത്രതാൻ യത്നമാനാലും
ശക്തിയില്ലൊരുവർഷമേ.

പൊക്കത്തിൽ നില്ക്കും ഭവന-
മാർക്കും നേരിട്ടു കണ്ടിടാം.
അതുകൊണ്ടുതന്നെയാലും
നീക്കമില്ലൊരു ലേശവും.

ദീപം കൊള്ളുത്തിയെല്ലാരുമും
സ്ഥാപിച്ചിട്ടു ഗൃഹങ്ങളിൽ
എന്നാലതു മറയ്ക്കുളളി-
ലാന്നിടീൽ ഫലമാനുവരാം.

പൊക്കത്തിലുള്ളതാം സ്ഥാനേ
വയ്ക്കുന്നൂ ദീപമെങ്കിലോ
തൽപ്രകാശത്തിനാൽ ശേഷം-
മെപ്പേരും തെളിവാന്നിടും.

മന്ദിരത്തിൽ വസിപ്പോഴും
നന്നായ് കാണാം വെളിച്ചവും.
ഇതുപോൽ താൻ പ്രകാശിക്കും
മതിബോധമുദിക്കുകിൽ.

ഇളക്കമൊട്ടുമില്ലാത്ത
വിളക്കിൻ ദീപ്തിപോലവേ
പ്രകാശിക്കും ഭവാനാരും
സുഗുണശ്രേണിയൽ പരാം.

നിങ്ങളുടേതാണിത് ദി:പ്ലിയെല്ലാരു-
 മെന്നും കണ്ടിട്ടുമെപ്പൊഴും
 പ്രശംസിച്ചിട്ടുമേ മർത്യർ
 ഭൃശം സർവ്വമീശനെ.

“സ്നേഹിപ്പിൻ ബന്ധുവായോരെ,
 ദ്രോഹിപ്പിൻ വൈരിയെസ്സോ”
 ഏവം കർമ്മിച്ചതും നിങ്ങളു-
 ളേവരും കേട്ടതില്ലയോ?

എന്നാൽ ഞാനെത്ര ചൊല്ലുന്ന-
 തിന്നതെന്നു ധരിക്കുവിൻ
 ദേപ്രഷിക്കും വൈരിയോടൊട്ടും
 ദേപ്രഷം നിങ്ങളുടേതാക്കിക്കൊലാം.

ദ്രോഹിക്കും ശത്രുവെപ്പറ്റി
 സ്നേഹമാണുള്ളിൽ വേണ്ടതും.
 എത്രകണ്ടവർ നിങ്ങളുടേതാക്ക
 ചേർത്തീടുന്നിതുപ്രദവും,

അത്രയും നിങ്ങളുവരെ
 മിത്രഭാവേനയോർക്കണം.
 ശകാരികളും ജനത്തോടു
 പകകാട്ടാതെ നിങ്ങളും

പകരം നിങ്ങളുവരിൽ
 സുഖാശംസകൾ ചെയ്യുവിൻ.

നിന്ദിക്കുന്നവരെച്ചെന്നു
വന്ദിച്ചിൻ വിനയത്തോടും;

എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കു മേന്മേലിൽ
വന്നിടും സൽഗുണങ്ങളും.
ദേഹോപദ്രവമത്യന്തം
ദ്രോഹബുദ്ധികലൻവർ

കൈകളാൽ ചെയ്തിടുന്നേര-
മാകലം തെല്ലമെന്നിയേ
പ്രാർത്ഥിച്ചിനവർതൻ ചിത്ത-
ശുദ്ധിയെച്ചേർത്തിടുംവിധം.

സാദരം ഭഗവാനോടു
ശരഭോവനയെന്നിയേ
മംഗലാത്മാക്കളായേവം
നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതാകിലോ,

എങ്ങും തടവുകൂടാതെ
മംഗളം വന്നുചേർന്നിടും.
എന്നല്ല സർവ്വലോകങ്ങൾ-
ക്കുന്നായ്നിന്നീടുമീശ്വരൻ

കരുതും പുത്രരെന്നായി-
ത്തിരുവുള്ളത്തിൽ നിങ്ങളെ.
നല്ലതെന്നും ചിത്തയെന്നും
തെല്ലമേ ദേദമെന്നിയേ

സൂര്യന്റെ രശ്മി സർവ്വ
 പൂരിപ്പിച്ചിട്ടുമാരിലും.
 ധർമ്മികാധർമ്മികന്മാരിൽ
 ശമമുണ്ടായ്യാതുംവിധം

വർഷിച്ചിട്ടും ക്രമാപോലെ
 ഹർഷം ലോകത്തിനേററിട്ടും.
 ഭക്തിനാൽ നിങ്ങളീശന്റെ
 ഹിതകാരികളായ്യാതും

ചിട്ടപസ്തുപത്രായ്തീരാൻ
 നിശ്ശങ്കം വേലചെയ്യവിൻ.
 അല്ലയോ ശിഷ്യരേ! നിങ്ങളു-
 ളെല്ലാതും കേട്ടുകൊള്ളവിൻ.

ബന്ധുക്കൾ നിങ്ങളെപ്പറ്റി
 സദാനേ സ്നേഹിച്ചിടുന്നവർ.
 അങ്ങോട്ടും സ്നേഹമുൾക്കാമ്പിൽ
 നിങ്ങളുൾക്കണ്ടെന്നിരിക്കിലോ

വിശേഷമതിനെപ്പറ്റി-
 യശേഷം പാക്കിലില്ലയോ.
 തങ്ങളിൽ സ്നേഹമാനോര-
 യങ്ങോട്ടും മുഖർകൂടിയും

സ്നേഹിക്കുമതിനാലെന്തു
 മാഹാത്മ്യം പാക്കിലുദതം?

സ്റ്റേംപും പാസമെഴുത്തോടെ
സ്റ്റേഫിക്സിൽ ഫലമെന്തുവാൻ?

സമ്മാനമിതിനാലൊന്നും
നന്മയായ് കിട്ടുകില്ലേടോ!
ഭ്രാന്തക്കളോടു വാത്സല്യം
ചേതസ്സിലുളവായ് വരും.

അതും പ്രായേണയെന്നല്ലാ-
തതിലെന്തുവിശേഷമാം.
ശത്രുമിത്രങ്ങളെന്നുള്ള
വ്യത്യാസംവിട്ടു നിത്യമായ്

സമമായുള്ള സങ്കല്പം
സപമസ്സിലുദിക്കണം.
സാധാരണജനത്തെപ്പോൽ
ദേദബുദ്ധി ഭവിക്കുകിൽ,

മറ്റുള്ള മർത്യരെപ്പോലെ
കുററകാരാണു നിങ്ങളും.
സർവ്വസിലികളും ചേർന്ന്
സർവ്വപരനകന്മാഷൻ

സർവ്വ വ്യാപകനായിട്ടും
സർവ്വജ്ഞൻ തൻ ഗുണങ്ങളെ
ഒന്നൊന്നായ് നേടുവാൻ നിങ്ങള-
ഉന്മൂനം ശ്രദ്ധവയ്ക്കുവിൻ.

എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കുമീശന്റെ
 സന്നിധാനത്തിലെത്തിടാം.
 തനിക്കുചിതകർമ്മങ്ങൾ
 മനശ്ചാഞ്ചല്യമെന്നിയേ

സപഥമ്നിഷ്യാപുണ്ടേതു-
 വിധവും നിങ്ങൾ ചെയ്യണം.
 മരമുള്ള കൂട്ടർ കണ്ടീടും
 മട്ടു ധർമ്മങ്ങളൊന്നുമേ

പുറമേവെച്ചു ചെയ്തീടാൻ
 കരുതീടരുതല്ലവു;
 എന്നാലീശപരദത്തങ്ങൾ-
 ളൊന്നും നിങ്ങൾക്കു കിട്ടിടാ;

നന്നായ് വരികയില്ലെന്ന-
 ല്ലാന്നീടും ഭുഖമേററവും.
 ക്ഷുദ്ധുകൊണ്ടാത്തരായ് മേവും
 മർത്യന്മാർക്കുന്നമാദരാൽ

ആവുമ്പോലെ കൊടുക്കുന്ന-
 തേവർക്കും മംഗളപ്രദം.
 അന്യന്മാർ പലതും ചൊല്ലി-
 തതന്നെപ്പാരം പുകഴ്ത്തിടും,

എന്നോത്തു ചിലർ മാർഗ്ഗത്തിൽ
 തന്നെവെച്ചുന്നമേകിടും.

അതുപോലഭിമാനത്തിൽ
കൊതിപുണ്ടയി നിങ്ങളും

പരസ്യമായ് ഭിക്ഷനൽകാൻ
കരുതീടരുതല്ലവു.

അന്നദാതാവെന്നപേരു
തന്നെത്താനേ ലഭിക്കുവാൻ

മുന്നിൽവെച്ചു മുഴക്കൊല്ല
നന്നായ് കാമളനിസപനം;
നീചബലികളെന്തെല്ലാം
വ്യാജമായ് കാട്ടുമായതു്

ആചാരമായ് നിനച്ചീടിൽ
സപാചാരത്തിനു ഭംഗമാം.
വിപരീതമനസ്സുള്ള
കപടം പുണ്ട മാന്യൻ

അഭിമാനത്തിനായ് ചെയ്യും
ശുഭകർമ്മഫലങ്ങളെ
മുന്നേയവർക്കു സിദ്ധിച്ചി-
തെന്നു ഞാൻ സത്യമോതിടാം.

എന്നാലാരും ധരിക്കാതെ
തന്നേ ദാനങ്ങൾചെയ്യണം.
അന്നമർത്ഥികളായുള്ള
ഖിന്നന്മാർക്കു കൊടുക്കുവാൻ

സാദരം നിങ്ങൾ ഭാവിക്കി-
 ലോതീടാ വേണ്ടതദ്യ ഞാൻ,
 വലംകൈകൊണ്ടു ഭിക്ഷാനാ
 കലിതാമോദമേകണം;

എന്നാലായതിടം കയ്യ-
 തന്നേ ബോധിച്ചുപോകൊലാ
 ആവിധം ഗോപ്യമാം മട്ടി
 ലേവർഷം ചെയ്തു ദാനവും.

ദാനമേവം ചെയ്തിതെന്നാൽ
 മാനസം ശുദ്ധമാൗ വരും.
 സമഭാവനയോടൊത്തീ
 വിമലം ദാനമിങ്ങിനെ

ചെയ്തിലോ സമദർശിതപം
 ലോകേ നിങ്ങൾക്കു സിദ്ധമാം.
 അപ്രമേയപ്രകാശത്തെ-
 ചിത്പ്രമാൻ പരമേശ്വരൻ

അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു നൽകീട്ടു-
 മല്ലം സന്ദേശമില്ലിതിൽ
 നിങ്ങൾക്കു സൽപ്രകാശത്തെ
 മംഗളപ്രദനീശ്വരൻ

തന്നീടിലപ്പോൾ വന്ദിച്ചു
 നന്നായ് പ്രാർത്ഥിച്ചിടേണ്ടതാം.

പരക്കെയന്വർ കേട്ടീടാൻ
പരം മോഹമിയന്നവർ

കൈതവാചാരർ മർത്യന്മാർ
ചെയ്തീടുംപോലെ ചെയ്യാലാ.
പലരുംകൂടി വർത്തിക്കും
വലുതായ സദസ്സിലും

പല മാർഗ്ഗങ്ങളൊന്നിക്കും
സ്ഥലത്തിലുമതേവിധം
പരസ്യമാം ദിക്കിൽവെച്ചു
പരന്മാർ കേട്ടീടുംവിധം

പ്രാർത്ഥിച്ചീടാൻ തുടങ്ങീടിൻ.
ബുദ്ധിദോഷമകപ്പെടും.
അമ്മട്ടാരം ശ്രവിച്ചീട-
മാമ്മാറീശ പരകീർത്തനം

ചെയ്തീടും വ്യാജശീലനാ-
കേതും ഗുണമുദിച്ചിടാ.
അമ്മനുഷ്യക്കീർതിനുള്ള
സമ്മാനം കിട്ടി നിണ്ണയം,

എന്നു ഞാൻ സത്യമായ്തന്നെ.
യിന്നു നിങ്ങളോടോതിടാം,
പ്രാർത്ഥിപ്പാനായ് തുടങ്ങുമ്പോൾ
പ്രത്യേകം വേണ്ടതോതിടാം.

പത്തനത്തിന്റെറയ്യള്ളിൽപോയ്
 പ്രാർത്ഥിച്ചീടേണമേകനായ് ;
 ആരും വരാതിരിപ്പാനായ്
 ദ്വാരങ്ങളെയടയ്ക്കണം.

സൈപര,മേകാകിയായ് നിന്നു
 പാരം കേന്ദ്രാസമനപിതം
 സമദൃക്കാകമീശപരന്റെ
 വിമലാകൃതിയെ സപയം

ചിത്തേ ചിന്തിച്ചു ഗാനത്തിൽ
 പ്രാർത്ഥിക്കേണം യഥാവിധി.
 ചൊല്ലീടും പ്രാർത്ഥനാഗാനം
 തൃപ്യദൃക്കാകമീശപരൻ

കേട്ടു നിങ്ങളുടേ നൽകീടും
 തൃഷ്ടനായ് സൽപ്രകാശവും.
 പ്രാർത്ഥനാസമയത്തിങ്കൽ
 മിത്യാലാപം നിഷിദ്ധമാം.

പിന്നെയും പിന്നെയും വാക്യ-
 മൊന്നുമാരോടുമോതൊലാ.
 ചോദ്യമാരെങ്കിലും ചെയ്തി-
 ലുത്തരം ചൊൽകിൽ നിന്ദ്യമാം.

ചോദ്യമേറെച്ചെയ്തുവെന്ന്
 സിദ്ധിഷും മരഭാഷണം.

എന്നുള്ള ചിന്തയാ ചോദ്യം
പിന്നേയും ചെയ്തിടം ജനം.

എന്നാകിലവരെപ്പോലെ
യൊന്നുമാകേണ്ട നിങ്ങളും;
ഒന്നു താനരിയാടാതെ
നിന്നു കീർത്തിച്ചു കൊള്ളണം.

എന്തുദേശിച്ചുവോ നിങ്ങൾ
ശാന്തരായ് പരമേശനെ
പ്രാർത്ഥിച്ചിടുന്നി, തക്കായ്
പ്രാർത്ഥിച്ചിടുന്നമേ

സർവ്വജ്ഞതപം കലനീടും
സർവ്വേശ്വരനറിഞ്ഞിടും.
അതിനാൽ നിങ്ങളുമട്ടിൽ
സ്തുതിപ്പിൻ പരമീശനെ:—

പരമേശ്വര! ദീനന്മാ-
ക്കൊരുബന്ധോ കൃപാനിയേ!
കരുണാപൂർണ്ണനായ് ഞങ്ങൾ-
ക്കരുളീടുക മംഗളം.

ഞങ്ങൾക്കു തിരുനാമങ്ങൾ
മംഗളം ചേർന്നു സദാ.
അങ്ങു സർവ്വജ്ഞനാകുന്നു
ഞങ്ങളോ മുഖ്യബുദ്ധികൾ.

നാകവും ഭൂമിയും മറു
 ലോകങ്ങളുമൊരേവിധം
 താവകാജ്ഞയ്ക്കു കീഴായി
 ദൈവമേ! നില്പു സർവ്വദാ.

നല്ലതാം ഭക്ഷണം ഞങ്ങൾ-
 കെല്ലായ്ക്കോഴും തരേണമേ.
 അല്ലലല്ലാമകന്നീടാൻ
 സോല്ലാസം കനിയേണമേ.

വൈരം നിമിത്തം ഞങ്ങൾക്കു
 പാരമാകുമുപദ്രവം
 ചേർത്ത വൈരികളോടായി-
 ടൃപ്തിക്കും മാപ്പു ഞങ്ങളും.

അപരാധങ്ങളീ ഞങ്ങൾ
 കൃപാലോ! ചെയ്തതൊക്കെയും
 ക്ഷമിച്ചു മാപ്പു ഞങ്ങൾക്കു
 വിമലാത്മൻ! തരേണമേ.

പരീക്ഷിക്കുകവേണ്ടാട്ടു-
 മറിവില്ലാത്ത ഞങ്ങളെ
 ദുരാശ ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായി
 വരുന്നതുമകററണം.

പരാക്രമപ്രതാപങ്ങൾ
 പരമേശ്വര! താവകം

യുഗേ യുഗേ ഭവിക്കുന്നു
ജഗത്തിൻ രക്ഷണത്തിനായ്.

ഏവം സ്തുതിപ്പിന്നെന്നാകിൽ
കൈവരും സർവ്വകാമവും.
ദൈവം നിങ്ങൾക്കു പ്രത്യക്ഷ-
ഭാവം തന്നീടുമോക്ഷവിൻ.

എത്രതാനപരാധങ്ങൾ
മർത്യർ ചെയ്യുന്നതാകിലും
ക്ഷമിപ്പിൻ നിങ്ങളുവയെ
ക്ഷമാശീലതപമാന്മാരോ.

എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ കുറ്റങ്ങൾ
നിണ്ണയം പരമേശ്വരൻ
പൊറുത്തു മാപ്പു നിങ്ങൾക്കു
തരുമെന്നു ഗ്രഹിക്കുവിൻ.

അന്യരോടു ഭവാന്മാർക്കു
വന്നീടാ ക്ഷമയെങ്കിലോ
നിങ്ങളോടും ക്ഷമിക്കില്ല.
മംഗളാത്മകനീശ്വരൻ.

വലുതായ പഴുക്കൂട്ടം
കലന്നീടുന്ന ഭൂമിയിൽ
ഫലമില്ലാതെ നിക്ഷേപ-
കലശങ്ങളെ വയ്ക്കാലാ.

നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്തമ്പാദി-
ച്ചിങ്ങുവയ്ക്കുന്നൊരലനം
ചിതലും പുഴുവും തിന്ന
പതിവായ് നാശമാന്റിടും.

എന്നല്ല പിന്നെക്കുളന്മാർ
വന്നു ഭിത്തിതുരന്നഹോ
മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടുപോയിടും
കെട്ടിവെച്ചുള്ളൊരലനം.

അത്യാശം ധനമാജ്ജിപ്പാൻ
ചിത്തത്തിങ്കൽ ഭവിക്കാലാ;
ഉള്ളതില്ലാതെയാക്കാനു-
മുള്ളിൽ ചിന്തിച്ചിടേണ്ടഹോ.

സ്വപന്നം കായ്ത്തതിനായ്കൊണ്ടു
സന്തോഷിച്ചു ധനാജ്ജനം
സ്വപ്നത്തിൽ നിങ്ങൾ ചെയ്യേണു
സൽഗതിക്കതു ഹേതുവാം.

സ്വപ്നത്തിലില്ല ചിതലും
വക്തരറ പുഴുക്കളും
അസ്ഥലേ കൂട്ടിവെച്ചീടും
വിത്തത്തിന്നില്ല നാശവും.

കുത്തിപ്പൊളിച്ചു ചോരന്മാർ
വിത്തമുള്ളതു സവ്വവും.

മോഷ്ടിച്ചുണ്ടകപോകില്ല
തിട്ടമായിട്ടുമസ്ഥലേ.

എങ്ങ സമ്പത്തൊരുക്കൂട്ടി
നിങ്ങൾ വയ്ക്കുന്നു നിത്യവും,
അങ്ങുതന്നെ മനസ്സേതും
ഭംഗം കൂടാതെ നിലക്കുമേ.

കളേബരത്തിന്നു നല്ല
വിളക്കാകുന്നു കണ്ണുകൾ;
ശരീരത്തിൽ പ്രകാശത്തെ
വരുത്തിടുന്നു കണ്ണുകൾ.

ഇരുളായ് തീർന്നു കണ്ണെന്നു
വരികിൽ ദേഹമാകവേ
ഇരുണ്ടതായ് ഭവിച്ചീടും
പരന്നിന്ദ്രജ്വലപാത്രമായ്.

എത്രകണ്ടും സൽപ്രകാശം
നേത്രങ്ങൾക്കുണ്ടുവെങ്കിലോ
അത്രത്തോളം പ്രകാശത്തോ-
ടൊത്തതാകും ശരീരവും.

ഉൾക്കണ്ണിലുള്ള തേജസ്സാ-
ണക്കാലത്തും പ്രകാശം;
അക്കണ്ണിൽ തിമിരം വല്ലാ-
തേൾക്കിലോ ദുർഘടം പരം.

ഉൾബോധമായ തേജസ്സി-
 ന്നപ്പോൾ നാശം ഭവിച്ചതും,
 അപ്പോൾ മുതൽക്കു തൻജനം
 നിഷ്ഠലപ്രായമായിരേ.

രണ്ടുപേർ യജമാനന്മാ-
 രണ്ടെന്നാലിരുപേരെയും
 തുല്യമായ് തൃപ്തരാക്കീടാ-
 നില്ലശക്തിയൊരുത്തരും.

ഒരാളെബുദ്ധമാനിക്കിൽ
 വരുമന്യനു കോപവും;
 ഇരുപേരോടുമൊരുപോൽ
 പെരുമാറാൻ പ്രയാസമാം.

ദൈവത്തേയും ധനത്തേയും
 ഭാവനാഭേദമെന്നിയെ
 സേവിച്ചുസമമാക്കീടാൻ
 ഭാവിച്ചിടേണ്ടരുത്തരും.

നിനയ്ക്കില്ലീശനെച്ചിത്തേ
 ധനാവർദ്ധിച്ചുവെങ്കിലോ;
 വിശ്വസിക്കില്ല വിത്തത്തെ
 യീശ്വരസ്തുതിയുളളവൻ.

അതിനാൽ നിങ്ങളോടുകൂ
 കഥിച്ചിടുന്നു ഞാൻ സ്വയം

മതിയിൽ ബോധമില്ലാതെ
പതറീടേണ്ട തെല്ലുമേ.

ജീവസംരക്ഷണംചെയ്തു
മേവീടാൻ വേണ്ടി നിങ്ങളും.
“എന്തുവാൻ ഭക്ഷണം ചെയ്വ-
തെന്തു ഞങ്ങൾ കൂടിപ്പതും,

ഗാത്രസംരക്ഷണത്തിനു
വസ്രമെന്തു ധരിപ്പതും”
ഇത്യാദിചിന്തയാലൊടു-
മത്തൽക്രൂടാതിരിക്കുവിൻ.

ഭക്ഷണത്തികലാന്നീടു-
മില്ല നന്നല്ല തെല്ലുമേ,
കേവലം ഭക്ഷണത്തേക്കാൾ
ജീവനൽകൃഷ്ണനേറവും.

വസ്രത്തേക്കാളുമത്യന്തം
ഗാത്രം മാഹാത്മ്യമുള്ളതാം;
വസ്രമെന്തു ധരിച്ചാലും
ഗാത്രത്തിന്നില്ല ഭോഷവും.

ആഹാര വസ്രാദികളിൽ
മോഹം പരമുദിപ്പതും
ദേഹാഭിമാനം കൊണ്ടാണെ-
ന്നാഹന്ത കരുതീടുവിൻ.

അതുകാശത്തേക്കു നോക്കിയിൽ
 പോകും പക്ഷികളുടെ
 കാണാം നിങ്ങളുടെ വയ്ക്കാനും
 കാണില്ലത്യാശ ഭക്ഷണം.

ഭക്ഷണം ചെയ്തു ദേഹത്തെ
 രക്ഷിക്കേണം വിശേഷമായ്,
 എന്നുള്ള ചിന്തകൊണ്ടൊന്നും
 തന്നെ ചെയ്യില്ല പക്ഷികൾ.

വിതച്ചു നെല്ലും പയറും
 മുതലായുള്ള ധാന്യവും
 പക്ഷിക്കൂട്ടങ്ങളുണ്ടാക്കി
 സൂക്ഷിക്കുന്നില്ലാരേടവും.

ദിവസംതോറുമൊന്നു-
 മവയ്ക്കും കിട്ടുകില്ലയോ?
 ഭവനേശപരനാം ദൈവ-
 മവശ്യം വേണ്ടതേകിട്ടും.

സർവ്വേശ്വരൻ തന്നെ നിത്യം
 സർവ്വരേഖം യഥാവിധി
 രക്ഷിച്ചാനാദികർത്താവായ്
 നിൽക്കുന്നുണ്ടെന്നതോർക്കുവിൻ..

വിചാരശൂന്യരായ് തന്നെ
 വിചാരിക്കുന്നു പക്ഷികൾ;

അറിവുള്ളവരല്ലെന്നോ
നന്നാർ പക്ഷിയിൽ പരം?

ദീപ്തചിന്തകളെക്കൊണ്ടു
ദീപ്തം കയ്യിനു കൂടുമോ?
ദീപ്തായസ്സു കുറപ്പാനും
ദുഃഖാപ്തിക്കുമിദമതി.

ധീമാന്ദ്യംവിട്ടു കണ്ടാലും
താമരക്കുളമാമിതിൽ
കേമമായ്നിന്നു ശോഭിപ്പു
താമരച്ചെടി പരമായ്.

ശ്രമമേല്ക്കാതെ തന്നെത്താൻ
കമലങ്ങൾ യഥാക്രമം
ഉണ്ടായ്വളന്നു ശോഭിപ്പു
കണ്ടാൽ ചാരുതരങ്ങളായ്.

ന്തുൽകാതെതന്നെ നൃലുണ്ടായ്
നിൽക്കുന്നതു പുഷ്പങ്ങളിൽ,
നീക്കമില്ല സുമങ്ങൾക്കും
വായ്ക്കുന്നതു ശോഭയേററവും.

അതിനാൽ ചൊല്ലിടുന്നേൻ ഞാൻ
മതിബോധം വളർത്തുവാൻ
മതിമാനാം സലോമാഖ്യ
ക്ഷിതിനാഥൻ പ്രതാപവാൻ.

ഇതിൽവെച്ചൊന്നിനംകൂടെ-
സ്തദശം ചൊല്ലുവാൻ വിധം
സൈന്യമുമാന്നിരുന്നില്ല-
യെന്നതിന്നില്ല സംശയം.

കണ്ണിനാനന്ദമുണ്ടാക്കും-
വണ്ണം നിൽക്കുന്ന പുല്ലുകൾ
കാണുന്നിതദ്യ നാളെക്കു
കാണില്ലാ ചാവലായിടും.

ആരാണിപ്പുല്ലുകൾക്കേവം
ചാരുതപം ചേർപ്പുതോക്കുകിൽ,
അദ്ദൈവത്തെപ്പുകഴ്ക്കണം
ഏദ്യമായേതുനേരവും.

ഇന്ദ്രശപരകൽ തെല്ലുപോലും
വിഗ്രഹസിക്കായ്ക്കാരണം
ചിന്തയാ നിങ്ങളും പാരം
സന്താപത്തെ, ബുദ്ധിപ്പതേ.

“എന്തു ഭക്ഷിച്ചിടും ഞങ്ങളു-
ള്ളതുവസ്രം ധരിപ്പതും,
എങ്ങോട്ടുപോക”മെന്നേവം
തിങ്ങുന്ന പല ചിന്തകൾ.

പെരുത്ത ചിന്തയാ നിങ്ങൾ
പരം ക്ലേശിച്ചു വാഴുകിലോ

അന്യന്മാർ നിങ്ങളെപ്പറ്റി
നിന്ദിച്ചീടുമസംശയം.

ഭക്ഷണാദികളെപ്പറ്റി
വാഞ്ചിച്ചീടേണ്ട തെല്ലുമേ;
സൂക്ഷ്മജ്ഞാനീശപരൻതന്നെ
രക്ഷിച്ചീടുന്നു സർവ്വവും.

അത്യാവശ്യകമായുള്ള
വസ്തുവെന്തൊക്കെയെന്നതും
കൃത്യമായറിയും ദൈവം
നിത്യം നിങ്ങളുടേ നൽകിടും.

ഇതശപരൻ തന്നെയത്യർത്ഥം
വിശ്വസിച്ചു ഭജിക്കുകിൽ
• രക്ഷിക്കും നിങ്ങളെസ്സർവ്വ-
രക്ഷകൻ പരമേശ്വരൻ.

വരുംകാല്യന്തെയുൾക്കാമ്പിൽ
കരുതീടരുതപ്പവും
നടക്കുന്നതുതാൻമാത്രം
സ്പഷ്ടം ചിന്തിച്ചുകൊള്ളണം.

അന്നനു വേണ്ടതാം കായ്യ-
മെന്നീയേ നിങ്ങളുരുമേ
നാളതെക്കായ്മോക്കാതെ
കാലംപോക്കുന്നതുതമം.

ഭൂതഭാവികളെപ്പറ്റി-
 ചേതസ്സികൽ സ്മരിക്കുകിൽ
 ഖേദമല്ലാതെയുണ്ടാവി-
 ല്ലേതവക്മസംശയം.

പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായം

ധർമ്മശാസനം

(കാകളി)

മാതാബന്ധനൈപ്പോലെയത്രുന്തേജസപി
 മർത്യപത്രൻപ്രള സൽകൃപാവാരിധി
 ചിത്തനൈമല്യം കലൻള്ള തൻ സർവ്വ-
 ഭൃത്യജനങ്ങളോടൊത്തിങ്ങു വന്നിടും.
 സ്വപ്രതാപത്തൊടും രാജസിംഹാസനേ
 സൽപ്രള ചെന്നിരുന്നെല്ലാരെയും തദാ
 ഒന്നിച്ചു മുന്നിൽ വരുവാൻ നിയോഗിക്കു-
 മന്നേരമേവരും ചെല്ലും തദന്തികേ.
 കോലാടു, ചെമ്മരിയാടെന്ന ഭേദങ്ങൾ
 കോലുന്ന തന്നുടെ മേഷസംഘത്തിനെ
 രണ്ടുഭാഗങ്ങളായ് നിർത്തിടുമാടിനെ-
 കൊണ്ടു നടക്കുമിടയനായുള്ളവൻ.
 എന്നതുപോലവേ തന്നുടെ മുനിലായ്
 ചെന്നു നിന്നിടും ജനങ്ങളേയും തദാ.

രണ്ടുഭാഗങ്ങളായ് നില്ക്കുവാൻ കല്പിച്ചു
 കൊണ്ടിടുമല്ലോ മനുഷ്യപുത്രൻ സ്വയം.
 വാമഭാഗത്തും, വലത്തുഭാഗത്തുമാ-
 യാമഹാസംഘത്തെ രണ്ടാക്കിനിർത്തുമേ.
 ചൊല്ലാം വലംഭാഗസംസ്ഥരോടായ്കൊണ്ടു
 കല്പനയ്ക്കിടുന്ന രാജാചനന്തരം;
 ലോകപിതാവകമീശപരൻ നിങ്ങൾക്കു
 നൽകിയിരിക്കുന്നു വേണ്ടതു സർവ്വവും.
 എന്നു ലോകങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചിതീശപരൻ
 ധന്യരാം നിങ്ങളുടെയാവശ്യമായ് സ്വയം.
 അന്നേമുതൽക്കു താൻ നിങ്ങൾക്കു കൈവശ-
 മാൻമുള്ള രാജ്യത്തെ വന്നു വാങ്ങിക്കുവിൻ.
 ഇരശപരൻതന്നെക്കുറിച്ചു പരമാത്മ-
 വിശ്വാസഭക്തികളുളേർകൾ നിങ്ങളും
 ഇരശപരാനുഗ്രഹപാത്രങ്ങളാകുന്നു
 വിശ്വപതിലെന്നതുമോത്തുകൊണ്ടിടുവിൻ.
 ക്ഷുത്തിനാലാത്തനായ് ഞാനിരുന്നീടവേ
 ചിത്തസംസ്കാരം കലൻമുള്ള നിങ്ങളും
 പശ്ചാത്താപം ഭക്ഷണം തന്നെനിങ്ങൾപ്രീതി
 ചേർത്തുകൊണ്ടിടുന്നാരോറവും ഭക്തരായ്.
 ദാഹമുള്ളപ്പോൾ പരിശുദ്ധമാം ജലം
 ദാഹശാന്തിക്കായെന്നിങ്ങു തന്നീടിനാൻ.
 വസ്രമില്ലാതെ ഞാൻ നഗ്നനായ് വാഴ്കവേ
 വസ്രങ്ങൾ നിങ്ങളെനിക്കു തന്നീടിനാൻ.
 എന്നെയതിഥിയായ് കൈക്കൊണ്ടുനിങ്ങളും
 മാനുഷമാം മട്ടിലുപചരിച്ചിടിനാൻ.

രോഗിയായ് ഞാനോ കിടക്കും സമയത്തു
 രോഗസ്ഥിതികളെക്കണ്ടിഞ്ഞീടുവാൻ
 പാരം കൃപാലുക്കളാകിയ നിങ്ങളെൻ
 ചാരത്തുവന്നു സമാധാനമോതിനാൻ.
 ഞാനപരാധിയായിട്ടു തടവിക്കൽ
 വാണീടവേ മമ കാർത്തുങ്ങളൊക്കെയും
 വേണ്ടുന്നപോലവേയനേപ്രാണമൊഴു-
 കൊണ്ടിതു നിങ്ങളുമെന്നിൽ കനിവൊടും.
 ആകയാൽ നിങ്ങളുമീശപരസമ്മത-
 രാകുന്ന മാനുരാകുന്ന ജനങ്ങളേ!
 കല്പനാറാകൃങ്ങളേവം ശ്രവിക്കയാ-
 ലപ്പോളവരുമവനോടു ചൊല്ലിടും.
 സ്വാമിൻ! പ്രഭോ ഞങ്ങളെയൊക്കെ പകാര-
 മീമടു ചെയ്തതായ് കല്പിച്ചതില്ലയോ?
 എന്നാലിതേവിധമെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ച-
 തെന്നെന്തെങ്ങൊക്കെ ഞങ്ങളുടേ വിഭോ!
 ആർജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു വെന്തൊരു വോൻ
 ക്ഷുത്തിനാൽ പാരം പരവശനായതും
 ഭക്ഷണം ഞങ്ങളുടേയൊക്കെ തന്നിട്ടു
 രക്ഷിച്ചതും പാക്കിലേതൊരു കാലമാം.
 കാരാഗൃഹത്തിൽ കിടന്നു ദുഃഖിക്കുന്ന
 നേരം സമാധാനവാക്യങ്ങൾ ചൊല്ലുവാൻ
 ഇയ്യളളവരെന്നവന്നിതെന്നുള്ളതും
 പൊയ്യല്ല ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു കൂടാ ദുഃഖം.
 രോഗനിമിത്തം പലവിധമായിട്ടു-
 മാഗസ്സിനാലേ കുഴങ്ങീടുമങ്ങയെ

കാണുവാനായ്ക്കൊണ്ടു വന്നതെന്നാകുന്നു
 നൂനമറിയില്ല ഞങ്ങൾക്കിതൊന്നുമേ.
 പിന്നെ വിവസ്രുനായ് നഗ്നനായ് വാഴ് കവേ.
 തന്നിതു ഞങ്ങളേ വസ്രുമെന്നുള്ളതും
 നിന്തിരുവുള്ളം കനിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്ത-
 തെന്തൊരു വിസ്തൃതമെന്നാണിതൊക്കെയും.
 രാജാവു ഞങ്ങൾക്കുവിട്ടു സർവ്വ
 പുജനീയൻ സൃഷ്ടിച്ചുപ്രതാപവാൻ.
 എന്തുപകാരമീയേഴകളാം ഞങ്ങൾ
 ഹന്ത ചെയ്തിടുവാൻ ശക്തരാകുന്നതും!
 എന്നാലനുഗ്രഹിച്ചുല്ലാഭം വോൻ ചൊന്ന-
 തെന്നതന്നേ ഞങ്ങളോർക്കുന്നു മാനസേ.
 മാനുരാം ധാർമികരേവം കഠിനവേ
 പിന്നെ രാജാവുമവരോടു ചൊല്ലിടും.
 ഇതു വന്നുനില്ക്കുമെൻ സോദരന്മാരിവ-
 രേവരും ഭൃഷുരാണെന്നുവരുകിലും
 ശ്രേഷ്ഠരാം നിങ്ങളിവരിലൊരാളെയും
 ഭൃഷുനെന്നോർത്തിട്ടുപദ്രവിച്ചീടൊലാ.
 ഏതെങ്കിലുംവിധമുള്ളൊരുപദ്രവം
 ചെയ്തിലിവരിലൊരുത്തനോടെങ്കിലും
 എന്നെബ്ദോന്മാരുപദ്രവിക്കുംവിധ-
 മെന്നതന്നേ ഞാൻ കരുതുമെന്നോർക്കുവിൻ.
 ചെയ്തതല്ലെങ്കിലുമെന്തൊക്കെയെന്നോടു
 ചെയ്തതായ് നിങ്ങളോടല്ല ഞാൻ ചൊന്നതും.
 കൈതവാക്രൂടാതെ നിങ്ങളിവരോടു
 ചെയ്തുകൊള്ളേണമെന്നാണിപ്പറഞ്ഞതും.

പിന്നീട് ഓഗവർത്തികളാകുന്ന
 ദുന്യശാലികളോടു ചൊല്ലിയിടാനാൻ—
 പാപികളേ! നിങ്ങളേവരുമീശപര-
 കോപശാപങ്ങൾക്കു പാത്രങ്ങളായവർ
 മൂന്നിൽ നിന്നീടാതെ ഭൂതതു പോകവിൻ
 ചെന്നുവീണീടുവിൻ സങ്കടവന്ധിയിൽ.
 ദുഷ്ടരാം പ്രേതപിശാചുക്കളെക്കൊണ്ടു
 ചുട്ടുകരിയ്ക്കുവാൻ കത്തിച്ചൊരഗ്നിയിൽ
 നിങ്ങളും. ചെന്നു പതിച്ചുകൊണ്ടീടുവി-
 നാഗങ്ങളൊക്കെയും വെന്തുനീറായിടും.
 തന്നീലു നിങ്ങളെനിന്നൊര ഭക്ഷണം
 നന്നെ വിശന്നു ഞാൻ ക്ലേശിച്ചിരിക്കവേ.
 ഞാനിരന്നിട്ടുമെൻ നഗ്നതപോക്കുവാൻ
 മാനസത്തിങ്കൽ കനിവാൻ നിങ്ങളും
 കീറവസ്ത്രംപോലുമേകിയില്ലായതു
 പാരം വളർത്തുന്നു സങ്കടം മാമകം.
 സ്വസ്ഥനല്ലാതെ ഞാൻ കാരാഗൃഹത്തിങ്കൽ
 വർത്തിച്ചിട്ടുനന്ദം സങ്കടവേളയിൽ
 നിങ്ങളിൽ വെച്ചിട്ടൊരുത്തന്നെന്നാകിലു-
 മങ്ങുവന്നെന്നെയും കണ്ടീലു നിണ്ണയം.
 വെള്ളംകുടിക്കുവാൻ കിട്ടാതെ ദാഹിച്ചു
 വല്ലാതെ സങ്കടപ്പെട്ടു ഞാൻ വാഴ്കവേ
 ഒന്നും കുടിക്കുവാൻ കൊണ്ടുവന്നേകിയി-
 ല്ലെന്നു ധരിക്കുവിൻ നിങ്ങളിലാരുമേ.
 രോഗക്കിടക്കയിൽപ്പാരമസ്വസ്ഥനായ്

രോഗിയായ ഞാനോ കിടക്കുന്ന വേളയിൽ.
 രോഗശാന്തിക്കുള്ള പായങ്ങൾ നിങ്ങളി-
 ലേകനെനാകിലും ചിന്തിച്ചതില്ലമേ.
 ശ്രേഷ്ഠനായവനേവമോതീടവേ
 ദുഷ്ടരായുള്ളവർ ചോദിച്ചിരിക്കിനെ.—
 അല്ലേ മഹാപ്രഭോ! സപാമിൻ ഭവാനദ്യ
 ചൊല്ലിയ വാക്കുകളാശ്ചക്രകാരികൾ;
 എന്നവിടുന്നു വിശന്നു തളന്നതും,
 വിന്നനായ് വന്നതുമെന്നു, രോഗത്തിനാൽ?
 ഒന്നും കടിക്കുവാൻ കിട്ടാതെ ഭാഹിച്ച
 നന്നെപ്പുരവശനായതുമെന്നു ഹോ?
 വസ്രുങ്ങൾകൂടാതവിടുന്നു നഗ്നനായ്
 വർത്തിച്ചതെന്നന്നറിഞ്ഞീല ഞങ്ങളോ;
 നിത്യസന്തുഷ്ടനാമങ്ങെയ്ക്കു സന്യാപ-
 മെത്തുവാൻ സംഗതിയില്ലൊരുകാലവും.
 ഞങ്ങൾ വേണ്ടത്തക്ക ശുശ്രൂഷചെയ്തീ-
 ല്ലങ്ങളിതേവരെയെന്നു ചൊല്ലീടുവാൻ
 എന്തൊരു കാരണമെന്നറിയുന്നീല-
 യെന്നിനു ശുശ്രൂഷ സന്തുഷ്ടനാം തവ?
 ഇത്തരം ചോദിച്ചു ദുർമ്മാർഗ്ഗികളോടു
 സതപരമുത്തരം രാജാവു ചൊല്ലിനാൻ.
 മറുത്തുവെക്കുതേ സങ്കടമേല്ക്കിലും
 ചെറും ദയാലേശമില്ല നിങ്ങൾക്കുഹോ.
 ക്ഷുത്തടക്കീടുവാനന്നും കൊടുക്കില്ല
 വസ്രും കൊടുക്കില്ല നഗ്നതപോക്കുവാൻ.
 മറു വേണ്ടത്തക്കതാകും സഹായങ്ങൾ

ചെറുമന്ത്രനാഷ് ചെയ്യില്ല നിങ്ങളും.
 തൻകാൽതലർന്മാരാജ്ഞി
 വകരാകുന്നിതു നിങ്ങളെല്ലാവരും.
 എന്തെങ്കിലും ഞാനെ ചൊന്നതും
 അന്യർ ചെയ്തതില്ലെന്നാണുചൊന്നതും.
 ഞാനമിഷ്ടാണെന്ന ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടും
 നൃണമൊന്നെന്നു ധരിച്ചുകൊണ്ടിട്ടുവിൻ.
 ലോകം പ്രസാദിക്കിൽ ഞാനും തെളിഞ്ഞിട്ടും
 ലോകം വിരോധിക്കിൽ ഞാനും വിരോധിയും.
 ലോകർപ്പദം ചെയ്യിലതുകൊണ്ടു
 ശോകമെന്നിഷ്ടാണു സംഭവിക്കുന്നതും.
 ഇരശ്ചരവിശ്വാസമില്ലാത്ത നിങ്ങളും.
 ശാശ്വതം ദുഃഖമനുഭവിച്ചിട്ടുവിൻ.
 നിത്യമാം ധർമ്മത്തെയാശ്രയിക്കുന്നവർ
 നിത്യസുഖികളുമായിട്ടുമോഷ്ടിവിൻ.
 ആ രാജശാസനാപോലവേ മർത്യരി-
 ലാ രണ്ടുകൂട്ടരും കർമ്മത്തിനൊത്തപോൽ
 പാപികളായവർ വൻനരകങ്ങളിൽ
 പ്രാപിച്ചു സൂക്ഷ്മ ശിക്ഷയേറ്റിടീനാർ.
 ധർമ്മികന്മാർ ചെന്നു നിത്യസുഖാസ്വദം
 ധർമ്മിലയനം പ്രാപിച്ചിതു തദാ.

പന്ത്രണ്ടാമദ്ധ്യായം

സ്നേഹം

(അനുഷ്ടുപ്പ്)

പരസ്സരാ മനുഷ്യന്മാ-
രുരിയാടുന്ന ഭാഷകൾ
പല രാജ്യങ്ങളെപ്പോലെ
പലതാകുന്നു ഭൂമിയിൽ.

അവ്ഭാഷകളെയെല്ലാം ഞാ-
നുകൃതിച്ചേൻ യഥാവിധി
ദോഷം കൂടാതെ വയയിൽ
ഭാഷിപ്പാനും കഴിഞ്ഞിടും.

സപർഗ്ഗസ്ഥിതന്മാർ ഭാഷിക്കും
സംസ്കൃതാഹ്വയദോഷയും
പഠിച്ചേൻ ഭാഷണമെന്താൻ
പടുതാം കൂടിടുംവിധം.

ഞാനേവമൊക്കെയെന്നാലും
മാനസേ സ്നേഹമാം ഗുണം-
ഭവിക്കാത്തവനെന്നാകിൽ
ഭൂവി ഞാൻ ഗുണമുന്യനാം.

ശബ്ദമുണ്ടാക്കിടും നാനാ
 കൈത്താളങ്ങളു മങ്ങിനെ
 ഭേരിയും ചെണ്ടയും മറു-
 ഘോരവാദ്യസംഗങ്ങളും,

ശബ്ദമുണ്ടാക്കിടുംമട്ടു
 ശബ്ദിപ്പാൻ മാത്രമാണ്യതം
 പ്രേമമില്ലാതിരുന്നീടിൽ
 മാമകം ജന്മവും വൃഥാ.

ഓരോ ഭാഷകളിൽ ചേരും
 സാരങ്ങളെയുശേഷവും
 ധരിച്ചു സെന്ദ്രമാംമട്ടി-
 ലുരിയാടീടുമെങ്കിലും

കണ്ണാനന്ദം കേൾപ്പവർ
 പൂണ്ണമായ് നൽകിടുംവിധം
 ചാരങ്ങളെൻ വാക്കുകളെ-
 ന്നാരും വാഴ്ത്തിടുമെങ്കിലും

സ്ഥിരമായ് നിന്നിടും ശൈല-
 നിരയേയുമിളക്കുവാൻ
 പരിചിൽ സാധ്യമാം മട്ടി-
 ലുറച്ചു മമ മാനസേ

നിലനില്ക്കുന്നു വിശ്വാസ-
 മിളകാതെന്നിരിക്കിലും

ശുദ്ധമാം സ്നേഹമരുന്നൂ
ചിത്തമാണെൻറയെങ്കിലോ,

എല്ലാരുമെന്നെ നിന്ദിക്കു-
മില്ലസെന്റയുറൊരിക്കലും;
നല്ലവക്കെന്നയിക്കിപ്പാ-
നില്ലാതായിട്ടുമില്ലയ്യം.

അർത്ഥികൾക്കെന്നാനാ ഞാൻ
പ്രത്യേകം വേണ്ടപോലവേ
നിത്യം വരുന്നവക്കെല്ലാം
വ്യത്യാസംവിട്ടു നൽകവൻ.

ധാരാളം ചിലവാക്കുന്ന
കാരണം മമ വിത്തവും
ലേശംപോലും കെട്ടിവയ്ക്കാ-
താശു സർവ്വം നശിച്ചുപോം.

ഭാനാർത്ഥമുണ്ടാം വിത്തത്തിൻ
ഹാനിയെപ്പററി ലേശവും
മാനസേ ദുഃഖമേൽക്കാതെ
സാനന്ദം ഞാൻ വസിക്കിലും;

ദേഹത്തിലല്ലമെന്നാലും
മോഹംകൂടാതെ സതപരം
വെണ്ണീരാക്കിക്കളഞ്ഞീടാൻ
വണ്ണിയിൽ ചേർക്കുമെങ്കിലും;

നിഷ്കളങ്കസ്നേഹമുള്ളി-
ലിക്കാലം മേ വരായ്യിലോ
പിന്നെയെന്നൊക്കെയുണ്ടെന്നു
വന്നാലും ഫലമില്ലമേ.

ദീർഘമാം ക്ഷമയുണ്ടാകും
നിഷ്കളസ്നേഹവായ്യിനാൽ;
ആഗ്രഹം സർവ്വവും നൽക-
ത്തക്കതുൾപ്രേമമൊന്നുതാൻ.

ദോഷചിന്ത ഭവിക്കില്ല-
യോഷണിക്കും തുടങ്ങിടാ;
ദേഹിപ്പിക്കില്ലൊട്ടുമാരേയും
രോഷം തെല്ലുമടിച്ചിടാ.

പ്രേമമാം ഗുണമുൾക്കാമ്പിൽ
കേമമായുള്ള മാനുഷൻ
ഇനമനിൽ സുഖിയാകുന്നി
താമാന്വൻ ശന്നല്ലയോ.

നിമ്ലപ്രേമമാൻമുള്ള
ധർമ്മപ്പരനൊട്ടുമേ
അധർമ്മചിന്തയുണ്ടാവി-
ല്ലധർമ്മത്തെ വെറുത്തിടും.

ജീവകാരുണ്യമുൾക്കൊണ്ടു
മേവീടുന്നവനാം സുധി

പാപനപ്രേമമുള്ളൊളെ-
ന്നേവർഷം കണ്ടറിഞ്ഞിടാം.

കൃത്യാകൃത്യങ്ങൾ തെറ്റാതെ
നിത്യവും ചെയ്യുമപ്പമാൻ
സത്യത്തിൽത്തന്നെ മോദിക്കും
നിത്യപ്രേമമിയന്നവൻ;

ആരിലും സ്നേഹമുൾക്കൊണ്ടു
പാരിങ്കൽ പെരുമാറിടും;
വെറുക്കില്ലാരെയുമവൻ,
വെറുക്കും ദുർഗ്ഗുണങ്ങളെ.

ധർമ്മവും ദാനവും മറ്റു
കർമ്മങ്ങളുമനാരതം
ശർമ്മദായികളായ് തീരും
നിർമ്മലപ്രേമമാർന്നിടിൽ

ചേതസ്സിൽ സ്നേഹമില്ലാതെ
ചെയ്തീടുന്നതു സർവ്വവും
കൈതവംപുണ്ടു കർമ്മങ്ങളെ-
ളേതുമില്ലതിനാൽ ഫലം.

ചിത്തവൃത്തികൾ നന്നാക്കി-
ത്തീർത്തിടും പ്രേമമാം ഗുണം;
ശര്യക്കളോടും വൈരാഗ്യം
ചിത്തത്തിങ്കലുദിച്ചിടാം.

അന്യന്മാർക്കിഷ്ടമല്ലാത്ത-
തൊന്നും ചെയ്തീടുകില്ലവൻ

തന്നിഷ്ടംപോലെ ചെയ്തില്ല
നിന്ദിക്കില്ലൊരുപേരെയും.

യാതൊന്നുകൊണ്ടും പെട്ടെന്നുൾ-
ക്രോധം സംജാതമായ്വരാ;
ഏതും ക്ഷമമുദിക്കില്ല
നീതികേടായവസ്തുവിൽ.

നിഷ്കളങ്കപ്രേമഭാര-
മുൾക്കൊണ്ടിടുന്ന പൂരന്മാൻ
ഉൾകൃഷ്ണനായ് ഭവിച്ചിട-
മെക്കാലത്തുമൊരേവിധം.

തിതിഷ്ഠയാമുള്ളടക്കം-
മിതിനാൽ വന്നുചെന്നിടും;
സ്തുതിനിന്ദകളെക്കൊണ്ടു
മതിയ്ക്കാട്ടും ഭവിച്ചിടും.

ആരെത്തുമൊൽകിലുംതന്നെ.
ധീരന്മാർ സ്നേഹമുള്ളവർ
സരമില്ലെന്നു ചിന്തിച്ചുൾ-
സൈമയ്ക്കുംപുണ്ടു വസിച്ചിടും.

അത്യാപത്തു വരുമ്പോഴും
ചിത്തചഞ്ചല്യമേററിടാ,
സന്തോഷത്തിലുചന്യന്തം
ശാന്തമായ്ത്താന നിന്നിടും.

വേണ്ടതായുള്ള കായ്ക്കത്തി-
ലുണ്ടാസ്തന്നീടുമാശയം;

വേണ്ടാർത്തതിൽ ഔല്ലപോല-
മുണ്ടായിടിലു കൈയതുകം.

സർവ്വതൃപ്തനല്ലതായ്ത്തന്നെ
സർവ്വം കണ്ടീടുമാവൻ;
ഭർവ്വത്തനായ് വേിക്കിലു
നിവ്യാജപ്രേമമാൻവൻ.

വെറുപ്പു മരൊരാൾക്കുള്ളിൽ
വരംമട്ടിൽ കഥിച്ചിടാ;
പെരുകും സ്നേഹമെല്ലാക്കും
ശരിയായേതുനേരവും.

ഒന്നിനേയും ചീത്തയെന്നായ്
നിന്ദിച്ചീടിലു തെല്ലമേ;
തന്നെപ്പോൽത്തന്നെ കണ്ടീടു-
മന്യനേയും മഹാനവൻ.

ഹാനിയുണ്ടാവുകില്ലൊട്ടും
നാനം പ്രേമത്തിന്നെന്നമേ;
ഞാനെന്നബുദ്ധിൾക്കുടക്കുവയിൽ
സ്ഥാനം കിട്ടില്ല നിണ്ണയം.

മിതമായേ കഥിച്ചിട്ടു
മുറ്റവായേവരോടുമേ;
ഹിതമായ് തോന്നുകില്ലൊട്ടു-
മതിഭാഷണമെന്നതും.

ജ്ഞാനവും ഭക്തിയും ദൈവ-
ദ്വ്യാനവും നല്ല കർമ്മവും

നന്മുണ്ടായ്യാൽ പ്രേമം
മാനസേ കുടികൊള്ളുകിൽ.

ലോപം പ്രേമത്തിന്നുണ്ടാകി-
ല്ലാഭാസോക്തികൾ കേൾക്കിലും;
കോപവും താപവും തീവ്ര-
ലോഭവും വന്നുചേർന്നിടാ.

സംശയം വിട്ടെഴും ജ്ഞാന-
മംഗംമാത്രം ഭവിച്ചിടും;
വംശത്തിന്നും ബോധനത്തി-
ന്നംശത്താൽ ശുദ്ധിച്ചേർന്നിടും.

ജപിക്കും വാക്കിനും ഭംഗി-
യപ്പംമാത്രം ഭവിച്ചിടും;
ലേശമായ് തന്നെയുണ്ടാക-
മാശയത്തിങ്കലാശയും.

പുണ്ണമായ് പ്രേമമാർന്നിടിൽ
പുണ്ണമാമിതു സർവ്വം;
പുണ്ണസൽഗുണവാനാകും
പുണ്ണപ്രേമമെഴുന്നവൻ.

ബുദ്ധിക്കും നിശ്ചലജ്ഞാനം
സിദ്ധിക്കും വാക്കിനും ഗുണം
പൂർത്തിയായ് സംഭവിച്ചിടും
ചിത്തേ സ്തേഹം ഭവിക്കുകിൽ.

ബാലനായിവസിക്കുന്ന
കാലത്തീഞ്ഞാൻ യഥാക്രമം .

സ്പഷ്ടമല്ലാതെ ഭാഷിച്ചേൻ
കട്ടിഭാഷിച്ചിടംവിധം.

ബാലകന്മാർ കളിച്ചിടം
പോലന്നീ ഞാൻ കളിച്ചുതേ;
കാണിച്ചിതന്നു പലതും
ക്ഷോണിയിൽ ബാലചേഷ്ടകൾ.

അക്കാലം സുഖദഃഖങ്ങൾ-
ഉൾക്കാറ്റില്ലാത്തനേരവും;
ലീലാതല്പരനായ് തന്നെ
കാലമനു കഴിച്ചു ഞാൻ.

പിന്നീടുതരുണാവസ്ഥ
വന്നപ്പോളെന്റെ മാനസേ
ബാല്യാവസ്ഥയിലെച്ചിന്ത
തെല്ലമില്ലാതെ റായഹോ.

മേഘങ്ങൾക്കിടയിൽ കാണ-
മാകാശാപോലെ ഞാനിതാ
സ്പഷ്ടമല്ലാതെ ചെല്ലാമെൻ
ദൃഷ്ടിയിൽ കണ്ടിടുന്നിതാ.

അനങ്ങിടാതിരിക്കില്ലെൻ
മനസ്സിന്നൊരുനേരവും;
കണക്കറ്റ വിചാരങ്ങൾ
മനസ്സുകൾ ഭവിപ്പുതേ.

അനന്തചിന്തയോടൊത്തു
ദിനങ്ങളെ നയിപ്പു ഞാൻ

തനതാം കാർത്തികം ഞാനോ
 നിന്നയ്ക്കുനില്ലൊരിക്കലും.

ബാലനായിവസിച്ചോര-
 കാലം സർവ്വതെയും സ്വയം
 സ്പഷ്ടമായ് കണ്ടിതിക്കാലം
 സ്പഷ്ടമല്ലവയൊന്നുമേ.

ആശീർവാദിച്ചുകാലം
 ലേശമെങ്കിലുമൊന്നിലും
 ആശയാ ബലനായിപ്പോരും
 ക്രേശിച്ചിടുന്നു പാരമായ്.

ഒന്നിലും ഭയമക്കാല-
 മാന്റിരുന്നില്ല മാനസേ;
 ഇന്നെന്തുചെയ്തിലും ഭീതി-
 യെന്നെന്തായിപ്പു സർവ്വഭാ.

അല്ലമായ്തന്നെ നിൽക്കുന്നി-
 തൽബോധമിതുവേളയിൽ;
 എപ്പോൾ ഞാൻ ജ്ഞാനിയായ് തീര-
 മപ്പോളുണ്ടോ കൃതാത്മത.

പ്രേമവിശ്വാസപ്രത്യാശാ-
 ധാമമെൻ ചിത്തമിപ്പൊഴേ
 ഇച്ചൊന്ന മൂന്നിപുറമെ
 നിശ്ചയം സ്നേഹമുത്തമം.

